

Förenklad årlig uppföljning av samhällets krisberedskap 2002

KRISBEREDSKAPS
MYNDIGHETEN

Förenklad årlig
uppföljning av
samhällets
krisberedskap
2002

Titel: Förenklad årlig uppföljning av samhällets krisberedskap 2002
Utgiven av Krisberedskapsmyndigheten (KBM)
Omslagsfoto: E. Zeilon/Johnér Bildbyrå
Original: West Studios
Tryck: Danagårds Grafiska, Ödeshög
Upplaga: 500 ex

ISBN: 91-85053-07-4
Dnr: 0014/2003

Planeringsprocessen 2003:2

Innehåll

Sammanfattning	5
1. Förenklad årlig uppföljning 2002	7
1.1 Uppdraget	7
1.2 Bakgrund	7
1.3 Förenklad årlig uppföljning – vad innebär det?	7
1.4 Mål	8
1.5 Effektkedjor	9
1.6 Bedömningsgrunder och redovisning av förmåga	9
1.7 Grundförmåga	10
1.8 Metodutveckling av ny årlig uppföljning	11
2. Åtgärder och ekonomi	13
2.1 Överstyrelsen för civil beredskap och avvecklingskommittén	13
2.2 Samverkansområde Teknisk infrastruktur	13
2.2.1 Affärsverket Svenska kraftnät	13
2.2.2 Post- och telestyrelsen	25
2.2.3 Statens energimyndighet	27
2.2.4 Totala kostnader för samverkansområdet	31
2.3 Samverkansområde Transporter	33
2.3.1 Banverket	33
2.3.2 Luftfartsverket	36
2.3.3 Sjöfartsverket	42
2.3.4 Vägverket	45
2.3.5 Totala kostnader för samverkansområdet	48
2.4 Samverkansområde Ekonomisk säkerhet	50
2.4.1 Arbetsmarknadsstyrelsen	50
2.4.2 Totala kostnader för samverkansområdet	50
2.5 Samverkansområde Områdesvis samordning, samverkan och information	51
2.5.1 Krisberedskapsmyndigheten	51
2.5.2 Styrelsen för psykologiskt försvar	58
2.5.3 Totala kostnader för samverkansområdet	60
2.6 Samverkansområde Skydd, undsättning och vård	62
2.6.1 Rikspolisstyrelsen	62
2.6.2 Statens räddningsverk	64
2.6.3 Socialstyrelsen	69
2.6.4 Totala kostnader för samverkansområdet	72
3. Sammanfattning	73
3.1 Förutsättningar	73
3.2 Förmåga	73
3.3 Kostnadsfördelning per åtgärd	74
3.4 Samverkan	75

Sammanfattning

2002 var det första året för det nya planeringssystem som är uppbyggt kring sex samverkansområden, men det var också det sista året för det planeringssystem som ersattes – funktionssystemet. Att systemet byttes vid halvårsskiftet innebär att uppföljningen av 2002 försvåras eftersom det är två olika system som ska följas upp. En följd av detta är att förmågebedömningarna för år 2002 görs av varje myndighet för sig medan de under föregående år har gjorts per funktion eller delfunktion. Bedömningarna är alltså inte helt jämförbara.

Bland de myndigheter som följts upp gjorde nio av tretton (Överstyrelsen för civil beredskap ej inräknad) bedömningen att grundförmågan var godtagbar vid årets utgång. Under 2002 ändrade Statens räddningsverk sin förmågebedömning från icke godtagbar till godtagbar förmåga. Antalet myndigheter som bedömer att deras förmåga är icke godtagbar är dock oförändrat (fyra av tretton) eftersom Sjöfartsverket reviderade sin förmågebedömning från godtagbar till icke godtagbar. Tre av de myndigheter som redovisar en icke godtagbar förmåga upplever att förmågan försämrats under perioden 2000–2002 (Post- och telestyrelsen, Sjöfartsverket och Affärsverket Svenska kraftnät). Av dessa tre är det endast Sjöfartsverket som graderar ned sin förmågebedömning under år 2002, de andra bedömde att förmågan försämrades under 2001.

De största utgiftsposterna för samhällets krisberedskap 2002 var bidrag och ersättningar (28% av de totala utgifterna) följt av utbildning och övning (20%) samt investeringar i andras anläggningar (18%). Egna investeringar står endast för 4% av de totala kostnaderna. Internationell verksamhet, samverkan och information samt forskning är de åtgärder som kostade minst år 2002.

1. Förenklad årlig uppföljning 2002

1.1 Uppdraget

Krisberedskapsmyndigheten har, enligt förordning (2002:518) med instruktion för Krisberedskapsmyndigheten, till uppgift att kontinuerligt genomföra uppföljning och utvärdering av genomförda beredskapsåtgärder. Regeringen har i "Uppdrag avseende ekonomiska beräkningar m.m. för det civila försvaret och svåra påfrestningar på samhället i fred samt övergripande inriktning för samverkansområdena" (Fö2002/2764/CIV) uppdragit åt Krisberedskapsmyndigheten att dels utveckla en ny metod för årlig uppföljning, dels att upprätta en förenklad uppföljning av det civila försvaret och beredskapen mot svåra påfrestningar på samhället i fred 2002.

Krisberedskapsmyndigheten anser att det är viktigt att det nya planeringssystemet åtföljs av ett uppföljningssystem som är anpassat för de nya strukturerna och har därför prioriterat denna uppgift framför den förenklade uppföljningen av 2002.

1.2 Bakgrund

Den 1 juli 2002 förändrades planeringsstrukturen för samhällets krisberedskap. En uppföljning av år 2002 spänner därmed över två skilda system – det gamla funktionssystemet med 18 funktioner och det nya planeringssystemet med sex samverkansområden. En annan tydlig följd av systemskiftet är statsmakternas beslut att lägga ned Överstyrelsen för civil beredskap och att inrätta en ny myndighet – Krisberedskapsmyndigheten. Även Styrelsen för psykologiskt försvar genomgick förändringar som innebar att arbetsområdena kriskommunikation och forskning fördes in i Krisberedskapsmyndigheten. Det innebär att uppföljningen av år 2002 ska behandla två planeringsstrukturer, med skilda mål, olika finansieringsprinciper och med två uppsättningar aktörer. Dessa förändringar gör det mycket svårt att följa upp de båda halvåren med samma metod.

Under hösten 2002 var det inte klart hurvida det skulle bli någon uppföljning av årets verksamhet. Krisberedskapsmyndigheten förordade att det inte skulle göras någon uppföljning med tanke på de problem som nämnts ovan. Krisberedskapsmyndigheten ville fokusera på utvecklingen av ett nytt system för årlig uppföljning som är utformat för det nya planeringssystemet. I november 2002 fick dock Krisberedskapsmyndigheten i uppdrag att genomföra en förenklad årlig uppföljning. För att hinna med att dels följa upp verksamheten 2002, dels att utveckla ett nytt system för årlig uppföljning, har ett antal åtgärder vidtagits för att förenkla uppföljningen av år 2002.

1.3 Förenklad årlig uppföljning – vad innebär det?

I den förenklade uppföljningen ingår endast de myndigheter som under år 2002 fick medel från utgiftsområde 6.

Åtgärder, kostnader samt bedömning av förmåga redovisas per myndighet – ej per funktion eller samverkansområde. Beslutet att inte utgå från samverkansområdena i uppföljningsarbetet är en metod som enbart tillämpas p.g.a. de speciella förhållanden

som gällde för år 2002. Med början från år 2003 kommer uppföljning att ske inom ramen för samverkansområdena. Myndigheternas redovisningar har dock samlats samverkansområdesvis. Detta har kompletterats med en redovisning av de viktigaste åtgärderna inom varje samverkansområde. Värdet av denna information kan på goda grunder ifrågasättas eftersom det endast är i samverkansområde Transporter som samtliga ingående myndigheter är med i uppföljningen. I de övriga samverkansområdena är det endast ett fåtal av de ingående myndigheterna som under 2002 erhöll medel från utgiftsområde 6.

Den förenklade uppföljningen innehåller inte några omfattande kommentarer eller analyser vilket framöver kommer att vara ett viktigt inslag i den årliga uppföljningen. Den förenklade uppföljningen presenterar endast en sammanställning av det material som följts upp samt kommentarer till det.

Kostnader och åtgärder har delats in efter de åtgärds-kategorier som används i planeringsprocessen för samhällets krisberedskap. I den förenklade uppföljningen redovisas endast faktiska utgifter. Under år 2002 jämförs dessa inte med budgeterade utgifter, vilket de från och med uppföljningen av 2003 kommer att göras. Den förenklade uppföljningens ekonomiska del redovisar samtliga fördelade medel, medan verksamhetsuppföljningen endast redovisar de åtgärder som myndigheterna själva har bedömt vara de viktigaste. Detaljrikedomen i redogörelsen av de vidtagna åtgärderna varierar därför mellan myndigheterna. En bild av hur omfattande respektive myndighets verksamhet är kan fås genom att se till hur stora deras kostnader är.

1.4 Mål

Ambitionen med den årliga uppföljningen är att belysa hur olika beredskapsåtgärder (prestationer) bidragit till uppfyllandet av de olika mål som är satta för verksamheten. Krisberedskapsmyndigheten vill här åter betona att den förenklade uppföljningen av 2002 är ett undantag från den betydligt mer omfattande uppföljning som genomförts under föregående år och från den uppföljning som kommer att införas från och med 2003 där tyngdpunkten kommer att ligga på analys.

Målen för funktionerna upphörde att gälla 2001–12–31. Under 2002 arbetade myndigheterna mot de verksamhetsmål som angavs i deras regleringsbrev. Dessa mål är specifika för en viss myndighet och avsedda för ett visst verksamhetsår. För en fullständig beskrivning av de berörda myndigheternas verksamhetsmål för 2002 hänvisas till respektive myndighets regleringsbrev.

Samverkansområdena hade inga mål för verksamheten under 2002. I november 2002 antogs inriktningar för de olika samverkansområdena, men det saknas fortfarande mätbara mål vilket behövs både för att kunna bedöma förmåga och för att kunna planera och fördela medel. I den förenklade uppföljningen har det inte gjorts någon förmågebedömning på samverkansområdesnivå. Den nya årliga uppföljning som Krisberedskapsmyndigheten utvecklar ska innehålla förmågebedömning även på samverkansområdesnivå. Krisberedskapsmyndigheten vill peka på behovet av mål för

samverkansområdena om fullgoda förmågebedömningar ska kunna göras under kommande år.

I den förenklade uppföljningen av 2002 presenteras dels myndigheternas förmågebedömning utifrån de funktionsmål som gällde 2001-12-31 och dels deras förmågebedömning utifrån de verksamhetsmål som gällde 2002-12-31. Den önskvärda förmågan 2002 för funktionerna finns återgiven i Krisberedskapsmyndighetens Planeringsunderlag 02, bilaga Förmåga och beredskapsåtgärder.

1.5 Effektkedjor

I en effektkedja beskrivs hur vidtagna åtgärder leder till en viss önskvärd effekt. Inom det civila försvaret handlar det i första hand om en redovisning av hur de vidtagna åtgärderna lett till de förmodade effekterna. Föresatsen är att den årliga uppföljningen ska belysa sambandet mellan behov och åtgärdsspecifika mål vid ingången av året, de beredskapsåtgärder som genomförts, graden av måluppfyllelse samt bedömd förmåga för respektive myndighet. Ett ingångsvärde ska svara på ett behov eller en brist som förelåg vid årets början, eller vara ett mål som kan ligga till grund för flera års verksamhet. Åtgärden som redovisas ska kunna kopplas samman med ingångsvärdet genom att den uppfyller just det behov eller den brist som anges. Effekten som anges bör således dels vara en koppling tillbaka till ingångsvärdet, där läsaren ska få svar på om behovet eller bristen fortfarande kvarstår, dels ange på vilket sätt åtgärden förbättrar den bedömda förmågan. Om man i effektredivisningen kan klargöra vilka behov som fortfarande kvarstår efter ett visst års genomförda beredskapsåtgärder, så får man ingångsvärden till nästa år.

1.6 Bedömningsgrunder och redovisning av förmåga

Utifrån analyser av bl.a. effektkedjor, graden av måluppfyllelse, omvärldsfaktorer, gränssättande faktorer och de förändrade förutsättningarna har myndigheterna gjort en bedömning av sin förmåga vid budgetårets slut.

Bedömningarna av vilka beredskapsåtgärder som är de viktigaste och vilka effekter dessa haft på den bedömda förmågan är myndigheternas egna. Krisberedskapsmyndigheten har dock bett myndigheterna att förklara eller precisera vissa uppgifter samt att lämna kompletterande uppgifter i de fall där det behövs för helhetsbilden. Då Krisberedskapsmyndigheten valt att fokusera på utvecklandet av ett nytt system för årlig uppföljning, och därmed har haft behov av att prioritera arbetsinsatserna, har Krisberedskapsmyndigheten försökt att ändra så lite som möjligt i det underlag som myndigheterna lämnat in. Detta innebär att uppgifterna i effektkedjorna inte alltid placerats i den kolumn där KBM bedömer att de hör hemma. Detta gäller särskilt effektkolumnen som i flera fall innehåller åtgärder snarare än effekter.

Redovisning av beredskapsläget inom de olika funktionerna sker i enlighet med *FARIT-C, Föreskrifter och allmänna råd för informationsförsörjning inom totalförsvarets civila del*. Detta system för informationsförsörjning skiljer mellan följande bedömningsnivåer när det gäller beredskapsläget:

Gott/God	Resurserna/kapaciteten motsvarar eller överstiger behoven. Uppgifterna kan lösas.
Godtagbart/ Godtagbar	Brister och störningar nedsätter handlingsfriheten/förmågan. Uppgifterna kan dock i huvudsak lösas.
Icke godtagbart/ Icke godtagbar	Svåra brister. Uppgifterna kan inte lösas.
Kritiskt¹	Verksamheten nära sammanbrott.

Redovisningen omfattar beredskapsåtgärder som syftar till höjd beredskap och den bedömda förmågan görs utifrån det civila försvarets övergripande förmåga efter den förändrade ambitionsnivån som blev följden av prop. 1998/99:74 och prop. 1999/2000:30 samt Planeringsinriktning för det civila försvaret 2002²:

1.7 Grundförmåga

I den förenklade uppföljningen har det inte gjorts någon förmågebedömning på fem och tio års sikt, det är endast grundförmågan som bedömts.

I ett system som bygger på anpassningsprincipen blir grundförmågan att kunna hantera olika typer av påfrestningar central för samhället. Samhällets förmåga att kunna hantera ett större väpnat angrepp på fem och tio års sikt utgår från grundförmågan, och ska under en anpassningsperiod kunna stärkas genom ökade materiella och personella resurser.

De åtgärder som krävs för att skapa en god grundförmåga måste planeras och utformas i närtid under löpande verksamhets- och budgetprocess. Grundförmågan består av tre grundkomponenter: handlingsfrihet, omedelbar förmåga samt förmåga på kort sikt. Förutsättningen för grundförmågan är den fredstida ordinarie verksamheten – det vill säga basförmågan.

Förmåga till handlingsfrihet innebär att det ska finnas en grund till handlingsfrihet i närtid, men huvudsakligen att det ska finnas en handlingsfrihet för att kunna hantera förändrade säkerhets- och försvarspolitiska förutsättningar i framtiden. Denna förmåga till handlingsfrihet utgör, tillsammans med samhällets basförmåga en grund avseende förmågan att kunna genomföra anpassningsåtgärder i olika tidsperspektiv. Förmåga till handlingsfrihet innebär att upprätthålla och utveckla kompetens för samtliga tre uppgifter för det civila försvaret. Uppgifterna är:

- värna civilbefolkningen, trygga en livsnödvändig försörjning, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp och krig i vår omvärld
- bidra till fred och säkerhet i omvärlden
- stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred.

1. Bedömningsnivån "kritiskt" används inte i fredstida verksamhet.

2. Vad som redovisas är en sammanfattning av redovisningen i Planeringsinriktning för det civila försvaret 2001.

Förmåga till handlingsfrihet innebär också att upprätthålla och utveckla kompetens för de grundelement som kan krävas för en anpassningsprocess. Detta omfattar exempelvis kompetens att planera och utforma resurser för att motstå nya typer av angrepp och kompetens för att i större utsträckning kunna anpassa resurserna för internationella insatser alternativt för svåra påfrestningar på samhället i fred. Det är väsentligt att beakta att vissa beredskapsåtgärder inte går att skjuta upp till en anpassningsperiod utan måste planeras och utformas inom ramen för den årliga planerings- och budgetprocessen. Det gäller särskilt att bygga in robusthet i samhällsviktig infrastruktur.

Den omedelbara förmågan ska finnas vid varje givet tillfälle. Att ge ett mer specificerat tidsperspektiv för respektive verksamhet är inte möjligt, eftersom olika samhällsverksamheter fyller olika roller vid olika skeden beroende på typ av händelse och insats. Kravet är dock att det inom ramen för den omedelbara förmågan inom det civila försvaret ska finnas:

- En förmåga att motstå ett väpnat angrepp med begränsad insats av fjärrstridsmedel eller sabotageförband. Ett sådant angrepp torde främst rikta sig mot teknisk infrastruktur av nationell betydelse.
- En förmåga att motstå en annan form av angrepp. Exempel på sådana angrepp kan vara informationsoperationer.
- En förmåga att tillhandahålla personella och materiella resurser för internationella insatser och internationell civil krishantering. Dessa resurser ska också vara tillgängliga för insatser som främjar demokratiska staters utveckling och rättsordning, fredsfrämjande konfliktlösning, gemensam hantering av upplammande kriser och samarbete inom EU, EAPR/Pff, OSSE, FN med flera.
- En förmåga att förebygga och stärka samhällets förmåga att hantera större fredstida påfrestningar och kriser. Det gäller bland annat ledningssystem och ledningsresurser, personal, sjukvårdsutrustning, informationsresurser och resurser i övrigt som kan identifieras som lämpliga för användning vid fredstida påfrestningar.

På kort sikt, efter högst ett års förberedelser, ska det finnas en förmåga att motstå ett väpnat angrepp med insatser av fjärrstridsmedel, sabotageförband och begränsade lufttrörliga insatsstyrkor. Utgångspunkten för grundförmågan är samhällets robusthet, insatsberedskap och personal, samt lednings- och handlingsförmåga. Denna grundförmåga måste byggas underifrån och utifrån detta ska kompletterande åtgärder vidtas för att kunna möta de ökade krav som kan ställas i samband med ett väpnat angrepp, övriga påfrestningar på samhället i fredstid, eller vid internationella uppgifter.

1.8 Metodutveckling av ny årlig uppföljning

Regeringen gav i "Uppdrag avseende ekonomiska beräkningar m.m. för det civila försvaret och svåra påfrestningar på samhället i fred samt övergripande inriktning för samverkansområdena" (Fö2002/2764/CIV) Krisberedskapsmyndigheten i uppdrag att utveckla en ny metod för årlig uppföljning av det civila försvaret och beredskapen mot svåra påfrestningar på samhället i fred. Detta uppdrag ska redovisas till regeringen den 31 maj 2003.

Under vintern och våren 2003 pågår i Krisberedskapsmyndighetens regi utvecklandet av denna nya metod. Arbetet bedrivs i form av två arbetsgrupper. En intern med företrädare för Krisberedskapsmyndighetens olika enheter samt en extern där varje samverkansområde har en representant.

Uppdraget föreskriver att uppföljning ska ske enligt följande:

Redovisning	Uppdelad per...
1. Vad tilldelade medel använts till	Myndighet, SO* och verksamhetsområde
2. Investeringars utfall	Myndighet, SO och verksamhetsområde
3. Kostnadsfördelning	SO och verksamhetsområde
4. Redovisa under året genomförda åtgärder	SO och verksamhetsområde
5. Påverkan på förmåga	SO och verksamhetsområde

* SO = samverkansområde

Efter diskussion med uppdragsgivarna och användarna av den årliga uppföljningen har det framkommit önskemål om att uppföljningen i framtiden bör innehålla mer analys, motiv och förklaringar än den gjort tidigare. Fokus bör ligga på verksamheten snarare än ekonomin eftersom de flesta ekonomiska uppgifter som behövs kommer att finnas i Krisberedskapsmyndighetens årsredovisning från och med 2003. Ett analyserande underlag skulle lättare kunna användas i arbetet med budgetpropositionen. Exempel på frågor som Försvarsdepartementet önskar få besvarade är: Hur är förmågan och hur har den förändrats under året? Varför står vi där vi står? En tydligare redovisning av större projekts utveckling under året, deras historia samt bedömda framtid har också efterfrågats.

Från de samverkansansvariga myndigheternas sida har man pekat på att uppföljningsarbetet är väldigt tidskrävande och att det kommer att kräva betydligt större resurser i den nya årliga uppföljningen där förmågebedömning ska göras även på samverkansområdesnivå.

Den modell som föreslås i utvecklingsarbetet är att en genomgripande förmågebedömning på samverkansområdesnivå genomförs inför totalförsvarsbesluten och att den därmed även kan tjäna som underlag till totalförsvarsbeslutet. En sådan förmågebedömning kan kräva, för varje myndighet, flera tjänstemäns arbete under flera dagar. Att alla samverkansansvariga myndigheter träffas för att göra en så genomgripande bedömning årligen innebär ett mycket dyrt uppföljningssystem. I den nya årliga uppföljningen kommer KBM därför att föreslå att den genomgripande förmågebedömningen endast görs inför varje totalförsvarsbeslut varefter samverkansområdenas ordinarie representanter under åren däremellan träffas och gör en mindre omfattande bedömning. Förmågebedömningen görs avseende både svåra påfrestningar och höjd beredskap (civilt försvar). KBM bör sedan ansvara för att sammanställa och göra en bedömning av den totala förmågan för verksamhetsområdena svåra påfrestningar respektive civilt försvar.

2. Åtgärder och ekonomi

2.1 Överstyrelsen för civil beredskap och avvecklingskommittén

Då Överstyrelsen för civil beredskap lades ned tillsattes en avvecklingskommitté för att avveckla personal, lokaler, utrustning m.m. Varken för Överstyrelsen för civil beredskap eller dess avvecklingskommitté har det gjorts någon uppdelning i åtgärds-kategorier och det har inte heller gjorts någon förmågebedömning.

Myndighet	Total kostnad, tkr
Överstyrelsen för civil beredskap	274 542
Avvecklingskommittén	21 434
Totala kostnader	295 976

2.2 Samverkansområde Teknisk infrastruktur

2.2.1 Affärsverket Svenska kraftnät

I årets uppföljning avseende beredskapsläget har nya begrepp införts, t.ex. bas- och grundförmåga. Detta medför att tidigare avrapporterade förmågor avseende beredskapsläget inte är direkt jämförbara. Tidigare rapporterade och vidtagna beredskapsåtgärder innebär att beredskapsläget och förmågan är avsevärt förbättrad.

Att bedöma eller fastställa elföretagens basförmåga är för närvarande under utredning. Dock kan konstateras att basförmågan varierar från företag till företag. Detta påverkar elförsörjningens samlade förutsättningar att uppnå grundförmåga.

Under perioden 1997–2001 avvecklades/lades i malpåse ett antal elproduktionsanläggningar i Sydsverige. Därmed upphörde möjligheterna för att uppfylla målen för elförsörjning vid höjd beredskap enligt de planeringsförutsättningar som tillämpas. Under 2002 har en del av de malpåselagda anläggningarna åter tagits i drift på grund av ökande elbehov. Genom dessa marknadsorienterade åtgärder återställs en del av beredskapsförmågan.

Under 2002 har Affärsverket Svenska kraftnät, i samarbete med Svensk energi, branschföretagen och samverkande myndigheter, utarbetat rapporten "Ett robust elförsörjningssystem", som i december 2002 lämnades till regeringen. I rapporten lämnas ett antal förslag till åtgärder för att höja elsystemets basförmåga som i sin tur ger grund för en ökad grundförmåga.

Inom ramen för Statens energimyndighets projekt "Helhetssyn för elberedskapen" genomförs en studie "Inriktning och ambitioner för elföretagens säkerhet och beredskap". Studien har avrapporterats i mars 2003. Även detta arbete syftar till att stärka elsystemets basförmåga. Dessutom är avsikten att finna gränsytan mellan basförmåga och grundförmåga, det vill säga vilken säkerhets och beredskapsnivå som elföretagen bör uppnå och upprätthålla inom ramen för sina framtida uppgifter.

Om de åtgärder genomförs som föreslås i dessa rapporter kommer elsystemets basförmåga att höjas avsevärt under de närmaste 5–10 åren. Dessa åtgärder, kombinerade med de beredskapsåtgärder som planeras att genomföras av elberedskapsmyndigheten bör innebära att grundförmågan kan uppnås vid utgången av 2007.

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan inom elförsörjningen bedömdes vara icke godtagbar .	De åtgärder som vidtagits under 2002 bedöms ha åstadkommit en fortsatt förbättrad robusthet och flexibilitet i den tekniska infrastrukturen samt ökad förmåga till handlingsfrihet och insatsberedskap. Utgående från de rapporter som tagits fram under 2002 anser Svenska kraftnät att elsystemets basförmåga behöver stärkas. Som en följd av detta bedöms grundförmågan inom elförsörjningen fortfarande vara icke godtagbar .

Ingångsvärden 2001-12-31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Investeringar i andras anläggningar		
Säkerhetsskyddet vid beredskapsförråd bedömdes hålla för låg kvalitet. Med en ökad tillförsel av materiel som kan bedömas vara stöldbärlig borde nivån ökas.	Bygga områdesskydd av bättre kvalitet och dessutom komplettera med larmfunktion och teknisk övervakning. Åtgärderna genomfördes sent under 2002 och ska leveransgodkännas i februari.	Vid våra underhandskontroller kan vi bedöma att anläggningen har ett skydd som kraftigt försvårar inbrott och skadegörelse. Effekten kan under en tioårsperiod möjligen mätas i form av uteblivna inbrott.
Behov föreligger att anpassa driftövervakningssystem till manövrering av 400kV-stationer inom ödriftområde syd.	Anpassning genomförd i stationer och datoranpassning återstår. Arbetet pågår och beräknas klart 2003.	Manövrering av stationer inom ödriftområde syd förbättras.

Ingen kommunikation för övervakning av vitala objekt knutna till driftcentral (DC) samt bristfällig kommunikation till och från DC via publikt fast telenät.	Förläggning av fiber till DC med tillhörande ändutrustning och anläggande av alternativ trafikväg.	Övervakningen av och diversiteten för vitala objekt har förbättrats.
Förrådstillda vinkel- och/eller spännstolpar finns ej i lednings- och reparationsberedskapsförråd.	Anskaffning av beredskapsstolpar som är universella, lätta, kräver minimalt lastutrymme, kan resas manuellt med enkla ginpoles samt med helikopter eller lyftkran.	Högre reparationsberedskap medger förbigång av ledningsskador såväl på rak linje som vinkel.
Avyttring av, för ledningsreparationen, strategisk materiel och utrustningar har påbörjats.	Anskaffning av, i Europa, unik linjedragningsutrustning m.m. samt beredskapsförråd.	Högre reparationsberedskap. Linjedragningsutrustningen behålls inom landets gränser samt kan förvaras på ett underhålls- och driftmässigt korrekt sätt.
Myndighetens NBC-förmåga är inte godtagbar i dagsläget.	100 satser personlig skyddsutrustning har införskaffats.	Mobila elreparationsstyrkorna har utrustning att verka i NBC-miljö.
Skyddet för elförsörjningens anläggningar behöver förstärkas.	Två anläggningar har försetts med teknisk bevakningsutrustning. En anläggning har försetts med fortifikatoriskt skydd.	Motståndskraften mot kriminalitet och sabotage har förstärkts.
Tillgången på reservkraft har förbättrats, men det krävs ytterligare insatser för renovering av gasturbiner och inköp för att förhindra att några tas ur drift och försvinner till utlandet.	Fyra gasturbiner har köpts in under 2000 och 2001. Renoveringsbehov föreligger för två stycken gasturbiner. Under 2002 pågick renovering av dessa och de kommer att tas i drift under våren 2003.	Förmågan att försörja östra Svealand i ö-drift kommer att förbättras då aggregaten ingår som produktionsheter i önätet.
Åtgärder för att förbättra elförsörjningens sårbarhet pågår.	Säkra tillgången till reservkapacitet i form av gasturbiner.	Möjlighet till elförsörjning vid höjd beredskap har bibehållits.

Kylvattenkanal, som är nödvändig för kondensdrift av delar av kraftvärmeverk, är på väg att rasa ihop.	Ett projekt för att reparera denna kylvattenkanal har påbörjats under 2002. Reparationsarbetena kommer att vara avslutade under 2003.	Reparation av kylkanalen förbättrar verkets förmåga att bidra till elförsörjningen av Stockholm i ö-drift.
Ägaren till kraftvärmeverk avsåg att renovera ett aggregat i anläggningen.	I samband med denna renovering, som genomfördes under 2002, bekostade SvK byte av frekvensregulator på detta aggregat.	Förmågan att bidra till försörjning av delar av Östergötland i ö-drift förbättras efter denna åtgärd, men det krävs att ytterligare en regulator byts i anläggningen för att önskvärd effekt ska uppnås.
SvK har bidragit till installation av ett dieselaggregat för dödnätsstart.	Under 2002 skedde slutbesiktning av installationen och verifiering av anläggningens förmåga att köra i ö-drift.	Provet visade att anläggningen kan dödnätsstarta och köras i ö-drift vilket bidrar till att förstärka ö-nätet i södra Sverige.
Elbranschen effektiviserar sina styr- och övervakningssystem genom att införa helt nya system i DC i Sverige.	Ett antal reservstyrningsplatser (RS) har färdigställt.	Driftmöjligheterna vid höjd beredskap har förbättrats.

Viktigare åtgärder: Drift och underhåll

Avsaknad av drift och underhåll av beredskapsförråd.	Anskaffat personalresurser för drift och underhåll av beredskapsförråd.	Förbättrad förrådshållning och förbättrad reparationsberedskap.
--	---	---

Viktigare åtgärder: Forskning

Behovet av övervakning av fyllningsdammar har under senare år blivit alltmer aktualiserat såväl i Sverige som utomlands.	Svenska kraftnät stödjer och finansierar tillsammans med svensk kraftindustri via Elforsk för dammsäkerheten speciellt angelägna forsknings- och utvecklingsprojekt. Ett forskningsprojekt som startades under 2000 genomförs vid institutionen för Geoteknologi vid	Förmågan att övervaka fyllningsdammar ökar.
--	--	---

Lunds Tekniska Högskola.
Projektets rubricering är
"Övervakning av läckage i
fyllningsdammar genom
resistivitets- och själv-
potentialmätning." Pro-
jektet löper fram till 2003.

<p>Kunskaperna om hur avancerade betongkonstruktioner och berggrunden samverkar behöver fördjupas. Erfarenheter från bland annat broar visar att hittills tillämpade förenklade betraktelsesätt är otillräckliga.</p>	<p>Svenska kraftnät stödjer och finansierar tillsammans med svensk kraftindustri via Elforsk för dammsäkerheten speciellt angelägna forsknings- och utvecklingsprojekt. Detta projekt stöds även av SveBeFo. Ett forskningsprojekt har startats under 2002 vid KTH.</p>	<p>Möjligheterna att analysera betongdammars säkerhet med hänsyn till berggrundens stabilitet ökar.</p>
---	---	---

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

<p>Ö-drift har fastställts för geografiska områden i Sverige. De samlade tekniska systemen, el och tele, har inte analyserats och utretts fullt ut.</p>	<p>En ö-drift förstudie har utförts tillsammans med berörda elföretag och resultatet kommer att användas vid analys av andra ö-drifter. Ett simuleringsverktyg för detta har påbörjats.</p>	<p>Förmågan att i framtiden etablera ö-drift har förbättrats.</p>
<p>Behov föreligger att utreda/testa toleransgränser för spänning och frekvens avseende produktionsanläggningar, nätanläggningar och förbrukningsobjekt i ö-drift.</p>	<p>Utredning och tester delvis klart. Kompletterande utredning klar under 2003.</p>	<p>Behovet kvarstår.</p>
<p>Behov föreligger att utveckla en modulbyggd mobil kopplings-/transformatorstation för 40/20-10kV samt 130/20-10kV.</p>	<p>Uppdraget påbörjat och ett koncept beräknas klart under 2003. En byggd station klar tidigast 2004.</p>	<p>Behovet kvarstår.</p>
<p>Avregleringen av elmarknaden i Sverige har en negativ påverkan på</p>	<p>En inventering av nuvarande system och rutiner har startat och på vissa områden</p>	<p>Kunskapen om situationen har höjts.</p>

investeringar avseende beredskap.	har beslut om insatser skett.	
Riktade beredskapsinsatser som säkrar att SvK kan fullgöra sitt ansvar vad gäller beredskap, system och balans behövs.		
Det finns ingen sammanställning över transportvägar och omlastningsplatser landsväg/järnväg som underlättar planering av tunga transporter vid höjd beredskap.	Därför har en utredning och kartläggning av dessa påbörjats under 2002.	Behovet kvarstår.
Formella och gemensamma modeller och rutiner för omvärldsanalyser samt risk- och sårbarhetsanalyser för elförsörjningen saknas.	Ta fram en projektplan för att starta upp projektet 2003. Gemensamma modeller och rutiner ska vara implementerade i elförsörjningens planeringsprocess fr.o.m. 2005.	Behovet kvarstår.
Det saknas alternativa sabotageskydd för transformationer inom elförsörjningen.	Prov och försök har genomförts med nytt material.	Större valfrihet vid byggnation.
Myndighetens NBC-förmåga är inte godtagbar i dagsläget.	En realiserbarhetsstudie har genomförts. Ny organisation och taktik för elförsörjningen genomförs under 2003.	Behovet kvarstår.
Det saknas riktlinjer för bedömning av fysiskt skydd för elförsörjningen.	En vägledning för fysiskt skydd har tagits fram.	Underlättar för elförsörjningen att bedöma skyddsbehovet vid anläggningar.
Det saknas underlag för prioriteringar vid beredskapsåtgärder.	En prioriteringslista har framtagits.	Effektivare utfall vid beredskapsåtgärder.
Regleringsföretagens driftpersonals förmåga att hantera extrema flödes-situationer är oprövad. Pedagogiskt simuleringsverktyg saknas vid utredningar om åtgärder mot	Ett utvecklingsprojekt för utveckling av älvsimulatorer, RISIM, har i samarbete med svensk kraftindustri via Elforsk startats under 2000. En simulator för varje större älv planeras. Simulatorerna	Utveckling av älvsimulatorer bidrar till ökad förmåga och handlingsberedskap vid hantering av extrema flödessituationer.

<p>översvämningsproblem. Modernt simuleringsverktyg för beslutsstöd i extrema flödessituationer saknas.</p>	<p>är i grundversionen avsedda för träning av driftpersonal att hantera extrema flödessituationer. De kan även vara pedagogiska verktyg för kunskapsuppbyggnad inom aktuella regioner. Vidareutveckling till ett operativt prognos- och planeringsverktyg, F-RISIM har påbörjats under 2002 och beräknas vara klart under början av 2003.</p>	
<p>Tillförlitligheten hos manöver och drivhjälpkraft- och indikerings-system för avbördningsanordningar är otillfredsställande utredd.</p>	<p>Svenska kraftnät stödjer och finansierar tillsammans med svensk kraftindustri via Elforsk för dammsäkerheten speciellt angelägna forsknings- och utvecklingsprojekt. Ett utredningsprojekt har genomförts under år 2002.</p>	<p>Kunskaperna ökar om hur säker avbördningsfunktionen uppnås. Risken för dammbrott minskas.</p>
<p>För landet gemensamma rutiner för tillsyn, uppföljning och rapportering av dammsäkerheten saknas.</p>	<p>Svenska kraftnät har med början 2001 genomfört ett utrednings och utvecklingsarbete för utveckling och implementering av rutiner för tillsyn, uppföljning och rapportering av dammsäkerheten i landet. Resultatet har sammanställts i en skrift som kommer att tryckas och distribueras till bland annat landets länsstyrelser under början av 2003.</p>	<p>Möjligheterna att bedöma dammsäkerhetsituationen i landet ökar. Möjligheterna att samordna och effektivisera tillsynsmyndigheternas arbete ökar.</p>
<p>Former, ansvarsfördelning och stödsystem för beredskap för dammbrott är svagt utvecklat i landet.</p>	<p>Svenska kraftnät stödjer och finansierar tillsammans med svensk kraftindustri via Elforsk för dammsäkerheten speciellt angelägna forsknings- och utvecklingsprojekt. Ett pilotprojekt för utveckling av beredskapsplanering för</p>	<p>Beredskapen för dammbrott ökar i Ljusnan. En förebild för utveckling av den samlade beredskapen för dammbrott i andra älvar och för vidareutveckling i Ljusnan samt verktyg för datorstöd utvecklas.</p>

	<p>dambrott, med Ljusnan som exempel, har påbörjats under 2002. Projektet beräknas löpa under 2003 och slutredovisas under 2004.</p>	
<p>Det föreligger stora svårigheter att få bekräftat att produktionsanläggningar har den reglerförmåga som krävs för ö-drift. SvK har därför tagit fram en avancerad utrustning som kan verifiera detta.</p>	<p>Utrustningen användes kontinuerligt i samband med ö-driftsutredningar. Detta för att bekräfta om det krävs en insats (t.ex. regulatorbyte) i en anläggning för att denna ska kunna köras i ö-drift.</p>	<p>Det går nu att göra säkrare bedömningar om en anläggning kan köras i ö-drift eller ej. Likaså får man ett säkrare beslutsunderlag om en insats ska göras i anläggningen eller ej.</p>
<p>Det finns inget sammanfattande dokument som ger anvisningar beträffande strategier vid planering av ö-drift i ett område. Detta gör att ett visst experimenterande förekommer i varje ö-driftprojekt.</p>	<p>För att få säkrare riktlinjer vad gäller strategier för ö-drift har en utredning påbörjats som ska resultera i ett dokument som ska ge nödvändig vägledning vid planering av ö-drift.</p>	<p>Då dokumentet har upprättats kommer planering av ö-drift inom olika områden att ske på ett mera enhetligt sätt än tidigare. Det kommer även att bidra till att effektivisera detta arbete.</p>
<p>Det kan vara svårt att snabbt få tillgång till aktuell dokumentation då reparation ska ske av produktionsanläggningar under höjd beredskap. Detsamma gäller reservdelar.</p>	<p>År 2002 påbörjades en utredning som ska resultera i ett sammanställt underlag som ska underlätta reparationer. Ett vattenkraftverk har använts som försöksanläggning. Redovisning sker under 2003.</p>	<p>Om försöket faller väl ut kommer projektet att fortsätta i andra viktiga anläggningar. Tillgången till aktuellt underlag kommer att effektivisera reparationsarbetet under höjd beredskap.</p>
<p>Den utrustning som framtagits för verifiering av reglerförmåga hade vissa begränsningar som var tvungna att åtgärdas.</p>	<p>Under år 2002 färdigställdes ett antal datormodeller som bidrog till att förbättra noggrannheten hos de mätningar som görs med utrustningen.</p>	<p>Genom insatsen kan bedömning av ö-driftförmågan göras på ett säkrare sätt. Även beslutsunderlaget för åtgärder har fått en högre kvalitet.</p>
<p>Det kan vara svårt att få tag i elmateriel i samband med större elavbrott orsakade av stora skador på elnäten.</p>	<p>Ett dataprogram har utvecklats för att underlätta kontakt mellan elföretag i samband med materielanskaffning i krissituationer. Programmet ska vara helt utvecklat och i drift under 2003.</p>	<p>Allteftersom dataprogrammet sprids bland elföretagen underlättas anskaffning av elmateriel i krissituationer.</p>

Behov föreligger att kartlägga: eloperativa data, geografisk placering beroenden av andra funktioner inom nationell teknisk infrastruktur samt kommunaltekniska system, vård/omsorg inom planerade ö-driftområden.	Eloperativ studie som avser en kartläggning av samhällsviktiga objekt i nationell teknisk infrastruktur samt kommunaltekniska system, vård och omsorg inom planerade ö-driftområden.	Studien pågår och beräknas avseende nationell teknisk infrastruktur vara klart 2003 och avseende kommunaltekniska system samt vård/omsorg inom planerade ö-driftområden vara klart 2004.
Ledningsorganisationen för elförsörjningen (Elbefälhavarorganisationen) är omodern.	Utredning om modern ledningsstruktur för elförsörjningen pågår. Beslut är fattat om nedläggning av Elbefälhavarorganisationen.	Elförsörjningen får på sikt en ledningsorganisation och -struktur som kan användas längs hela hotskalan.

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Tidigare ö-driftplan med mål att säkra elförsörjningen inom ett visst område har inte säkrat sina erforderliga funktioner. Bl.a. har strukturer och organisationer förändrats p.g.a avregleringen.	En revidering av gällande ö-driftplan har startat. Ett arbete med att samordna och säkerställa ö-driftens innehåll har etablerats med berörda elföretag.	Förmågan att upprätthålla ö-drift har förbättrats.
För anpassningsplanering saknas väsentliga ingångsvärden från centrala myndigheter. Planeringen har därför inte kunnat slutföras.	Diskussioner med KBM samt fortsatt arbete med försök att få fastställda värden.	Anpassningsåtgärder på kort sikt kan till viss del genomföras efter särskilt regeringsbeslut.

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Krisledningsförmågan inom elförsörjningen är god.	Personer i nyckelbefattningar, främst driftledning, har utbildats. 283 personer har 2002 utbildats i krisledning.	Förmågan hos driftledningpersonalen att hantera svåra situationer har stärkts.
---	---	--

<p>Årligen utbilda och öva driftvärnet, det s.k. Kraftvärnet, vilket består av sex elföretag med totalt 113 st driftvärnsmän.</p>	<p>Kraftvärnen har genomfört aktiviteter till ca 55% av budgeterade medel och uppskattad verksamhet. Målen att utbilda och öva driftvärnet har uppnåtts på huvuddelen av företagen, men inte på alla.</p>	<p>Förmågan har i huvudsak vidmakthållits men i vissa fall försämrats.</p>
<p>För att säkerställa Svenska kraftnäts långsiktiga planering för de mobila elreparationsstyrkornas tillväxt (åren 2000–2005) krävs återkommande grund- och repetitionsutbildning.</p>	<p>Grund- och repetitionsutbildning av chefer till mobil elreparationsstyrka har genomförts. Grundutbildning: 5 dagar 12 personer, varav en norsk och en finsk deltagare. Repetitionsutbildning: 6 personer 3 dagar. Detta är en repetitionsutbildning av personal grundutbildade 2001.</p>	<p>Chefer och ledare inom elbranschen har fått ökad förmåga att leda enhet vid svåra reparationsinsatser. Det nordiska samarbetet inom branschen har förstärkts. Även chefer inom mobila elreparationsstyrkan har fått ökad förmåga att leda enhet vid internationell insats.</p>
<p>För att säkerställa Svenska kraftnäts långsiktiga planering för de mobila elreparationsstyrkornas tillväxt (åren 2000–2005) krävs återkommande grund- och repetitionsutbildning.</p>	<p>Grundutbildning av komplett mobil elreparationsstyrka i fältmiljö. 8 dagar 35 personer varav 2 norska och en finsk deltagare. Nationella behovet är fastställt till 3 styrkor, varav denna är den 3:e.</p>	<p>Den mobila elreparationsstyrkan har grundläggande förmåga att agera i en nationell insats och har viss förmåga att agera i en internationell mission. Det nordiska samarbetet inom branschen har förstärkts.</p>
<p>SvK har regeringens uppdrag att utbilda civilpliktiga.</p>	<p>Under året har totalt 237 utbildats inom följande områden: Kraftverksoperatörer: 103 Ställverksreparatörer: 14 Repetitionsutbildning: 120</p>	<p>Genom utbildning av civilpliktiga har reparationsberedskapen vid höjd beredskap förbättrats.</p>
<p>Det finns brister i kunskapen hos driftpersonal vid produktionsanläggningar att köra i ö-drift.</p>	<p>Ett utbildningsprogram har tagits fram för utbildning av driftpersonal i ö-driftkörning. Utbildningen sker ute i anläggningarna i samband med provning med den utrustning som tagits fram för verifiering av ö-driftsförmåga.</p>	<p>Personalen kommer att vara bekant med körning av sina anläggningar under störda förhållanden då nätet är svajigt.</p>

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Samverkan med elnät-företagen via bransch-organisationen Svensk energi är mycket god.	Former för samverkan vid störstörningar har penererats vid såväl regionala som centrala träffar.	Förmågan till samverkan vid störstörningar är god.
Länsstyrelserna känner inte till hur regionnätägarna planerat för manuell förbrukningsfrånkoppling (MFK).	SvK har som försök initierat sådan redovisning i Västra Götalands län.	Länsstyrelsen i Västra Götalands län har god kännedom om effekterna för samhället om MFK behöver tillämpas.

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

Inom ramen för Partnerskap för fred (PFF) och Sveriges individuella partnerskapsprogram (IPP) var SvKs deltagande i PFF-övningen Nordic Peace fastställt. SvKs deltagande i planeringsfasen startade sommaren 2001 och SvKs interna övningsledningsorganisation fastställdes hösten 2001 av projektchefen i samråd med planerande organisation (Försvarsmakten Sverige).	PFF-övningen Nordic Peace 2002. SvK deltog i övningsledningen under hela förberedelse- och efterarbetet av övningen med ca 10 personer under ca 10 externa träffar à 2 dagar och 9 interna träffar à 1 dag (= ca 290 mandagar).	Deltagande personal har avsevärt ökat sin individuella och kollektiva förmåga att planera, delta i och till del genomföra större internationella övningar. Dessutom har kontaktnätet inom svenska totalförsvaret och till nationella och internationella organisationer avsevärt förstärkts.
Inom ramen för Partnerskap för fred (PFF) och Sveriges individuella partnerskapsprogram (IPP) var SvKs deltagande i övningen fastställt.	PFF-övningen Nordic Peace 2002. SvK deltog under hela övningen med en komplett mobil elreparationsstyrka om 35 personer, (varav 8 som stöd från Räddningsverket) 15-tal fordon, inklusive en helikopter (i samarbete med Luftfartsverket) och 10 personer i övningsledningen. Totalt 15 dagar x 45 personer = 675 persondagar.	Deltagarna har avsevärt ökat sin individuella och kollektiva förmåga att delta i internationella övningar och en internationell mission. SvK har exponerat sin förmåga till svensk civil krishantering genom ett professionellt agerande av den mobila elreparationsstyrkan i en internationell miljö. Kontaktnätet inom svenska totalförsvaret och till nationella och internationella organisationer har avsevärt förstärkts.

Nordiskt Elberedskaps- och säkerhetsforum (NEF) har funnits sedan 1986. 1998 blev NEF mer organiserat och formaliserat. Dock saknas gemensam informationskanal.	SvK har deltagit i NEF och dess arbetsgrupper samt som medfinansiär av nordisk gemensam hemsida.	Det nordiska samarbetet och utbytet inom branschen och inom utbildning har förstärkts och ett effektivare säkerhetsutbyte vid incidenter har etablerats. Den nordiska hemsidan medger snabb kontakt vid t.ex. haverier i elsystemet för anskaffning av reservmateriel, incidentrapportering etc.
---	--	--

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	
Investeringar i andras anläggningar	177 483
Drift och underhåll	1 237
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	2 097
Utveckling och utredning	19 304
Planering och uppföljning	19 205
Utbildning och övning	52 826
Samverkan och information	
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	3 169
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	275 321

År 2002 var 200 000 tkr av Affärsverket Svenska kraftnäts anslag avgiftsfinansierat.

2.2.2 Post- och telestyrelsen

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan bedömdes vara icke godtagbar .	Grundförmågan bedöms vara icke godtagbar .

Ingångsvärden 2001-12-31 Åtgärd	Effekt
--	---------------

Viktigare åtgärder: Investeringar i andras anläggningar

Det finns brister i den fysiska säkerheten för en viktig övervakningscentral i Telias/Skanovas nät.	Flyttning av övervakningsfunktion och transmissionsnod till skyddad berganläggning.	Övervakning av Telias/Skanovas nät sker dygnet runt i driftsledningscentral i skyddat bergtrum. Förmågan har förbättrats.
Möjlighet till redundans saknas i kommunikationen till Gotland.	Nedläggning av en ny sjökabel mellan fastlandet och Gotland.	Kabeln är nedlagd men ej i drift.
Full redundans saknas i den pågående uppbyggnaden av IT-infrastrukturen i Västerbottens län.	Planläggning och upphandling sker av full redundans i det ortssammanbindande nätet. Nedläggning av fiber pågår och ska slutföras och driftsättas under 2003 och 2004.	Förbättringsarbete pågår.
Reservkraft saknas hos viktiga noder i kommunikationsnätet.	Förstärkning av reservkraft hos de mest prioriterade noderna. Denna utbyggnad måste fortgå under 2003.	De under 2002 prioriterade noderna har reservkraft. Kommunikationsnätet har förstärkts.

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

Det finns ingen implementerad möjlighet till prioritering i det fasta eller mobila nätet hos någon operatör.	Implementering av teknisk utrustning för prioritering i det fasta och mobila nätet hos en operatör samt genomförande av praktiska prov.	Försöket är utvärderat och det finns potential att gå vidare från försöksverksamhet till etablering av funktionaliteten.
Kunskap saknas om den verkliga sårbarheten i den nationella Internetinfrastrukturen.	Praktisk funktionsprov med avseende på störd tillgänglighet till nationell knutpunkt.	Funktionsprov med avseende på tillgänglighet till DNS-systemet. Funktionsprovet visar att kommunikationen inte blir kraftigt påverkad om en

knutpunkt tappar hälften av sin kapacitet. Funktionsprovet med DNS visar att Sverige är beroende av funktioner utomlands. Kunskapen har utvecklats.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	
Investeringar i andras anläggningar	74 870
Drift och underhåll	
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	
Utveckling och utredning	3 594
Planering och uppföljning	38
Utbildning och övning	39
Samverkan och information	
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	78 541

År 2002 var 50 000 tkr av Post- och telestyrelsens anslag avgiftsfinansierat, dock finns betydande anslagssparande även på dessa medel liksom på de icke avgiftsfinansierade.

2.2.3 Statens energimyndighet

Grundförmåga 2001-12-31		Grundförmåga 2002-12-31
Förmågan bedömdes vara godtagbar.		Förmågan bedöms vara godtagbar.
Ingångsvärden 2001-12-31 Åtgärd		Effekt
Viktigare åtgärder: Investeringar		
Inom drivmedelsdistributionen ska tillgängligheten förbättras genom installation av reservkraft.	Reservkraft till oljedepåer har anskaffats och installerats.	Kompletterande anskaffning och installation av reservkraft till oljedepåer har slutförts och därmed förbättrat tillgängligheten avseende oljeprodukter.
Viktigare åtgärder: Drift och underhåll		
Minskat behov av oljelagringsanläggningar föreligger.	En oljelagringsanläggning har under året sålts med dispositionsrätt för staten dvs. Energimyndigheten kan inom angiven tid återställa anläggningen för statens behov.	Förmågan har säkerställts genom att Statens energimyndighet har kvar dispositionsrätten.
Viktigare åtgärder: Utbildning och övning		
Inom drivmedelsdistributionen ska Poolorganisationen utbildas med syfte att säkerställa erforderlig kompetens inom reservkraft.	Två utbildningstillfällen med Samordningspoolcheferna samt två dagars utbildning för poolchefer (12 st) avseende reservkraftsaggregat i Örnsköldsvik har genomförts. Den befintliga drivmedelsorganisationen har under året utbildats.	Förmågan att förflytta erforderliga mängder drivmedel till prioriterade användare finns.
Viktigare åtgärder: Samverkan och information		
Fortsatta insatser krävs för att möjliggöra förbättrade omvärldsanalyser och en vidareutveckling av	NOG är under uppbyggnad, har ca 130 medlemmar och är stigande i antal. Utvärdering av 2002 pågår.	Förmågan att genomföra omvärldsanalyser har förbättrats.

nätverket för olja och gas (NOG).

Under 2002 genomfördes sex halvdagars seminarier dit samtliga medlemmar bjöds in. Deltagarantalet vid respektive seminarium har ökat i takt med att antalet medlemmar i nätverket har ökat. Följande större seminarier genomfördes under 2002:

- Försörjningstrygghet
- Venezuela ett oljeland i kris
- Energipolitik
- Rysslands olja och gas
- Norgeperspektivet
- Irakrisen.

Inom drivmedelsdistributionen kvarstår behovet av att utbilda tankbilsförare.

Energimyndigheten har inlett ett samarbete med Vägverket i syfte att se över möjligheterna att använda frivilliga bilkårister som tankbilsförare vilket ställer krav på ADR-behörighet (tankbilskort) och samövning med personal vid oljedepåer.

Behovet av utbildade tankbilsförare kvarstår emellertid.

Hel-projektet kan ännu inte redovisa några resultat, men en utveckling av metoder och arbetssätt pågår med syfte att bl.a skapa en strukturerad privat-offentlig samverkan för elförsörjningens säkerhet och beredskap.

Under 2002 har arbetet med att skapa en helhetssyn för elförsörjningens säkerhet och beredskap bedrivits i projektform. Den privat-offentliga sektorsövergripande samverkan som etablerats mellan aktörer inom el-, tele- och IT-området har fördjupats. En plattform för det fortsatta arbetet har lagts genom en rapport som bl.a. definierar aktörer och inriktar utvecklingsarbetet under 2003. Förberedelser för en mer strukturerad privat-offentlig samverkan har vidtagits, bl.a. genom att en

Inom ramen för Hel-projektet har kontakterna med och kunskaperna hos viktiga elföretag och el-användare ökat genom informationsåtgärder och kunskapsspridning. En gemensam syn på problem och möjligheter håller på att etableras och kompetensen hos viktigare aktörer att samverka för elförsörjningens säkerhet och beredskap har höjts avsevärt.

nationell styrgrupp och pilotprojekt på lokal nivå förberetts. En referensgrupp har skapats inom elbranschen för det fortsatta samarbetet. Etablerandet av motsvarande grupp har påbörjats för tele-/IT-branschen och för övriga viktiga användare. En arbetsgrupp med representanter för viktiga elproducenter och eldistributörer har tagit fram ett förslag till inriktning och ambition för elföretagens säkerhets- och beredskapsarbete. En motsvarande grupp, där även användarrepresentanter ingått, har arbetat med förslag till övergripande mål för en privat-offentlig samverkan för elförsörjningens säkerhet och beredskap. Vidare har en arbetsgrupp för att definiera elanvändarnas krav och ambitioner påbörjat sitt arbete och en arbetsgrupp börjat ta fram metoder och processer för avvägning av säkerhets- och beredskapsåtgärder. Arbetsgruppernas resultat kommer att ligga till grund för en ytterligare vidgning och fördjupning av den redan etablerade samverkan, men också för att utveckla ett systematiskt informationsutbyte.

Samarbetsprojektet med Civilförsvarsförbundet ska slutföras. Projektet ska öka enskilda människors beredskap att förebygga och avhjälpa svårigheter

Inom ramen för samarbetsprojektet med Civilförsvarsförbundet har fortsatt utbildning av energiinformatörer genomförts enligt plan. En elavbrotts-

Syftet med projektet är att öka hushållens kunskap att klara energistörningar. Projektet har utvärderats med gott resultat.

<p>som uppstått till följd av störningar i energiförsörjningen.</p>	<p>broschyr har tagits fram och fortlöpande bearbetning av målgrupper sker både lokalt och centralt.</p>	
<p>Skriftserien, som omfattar information om aktuella frågor på energiområdet, avser att hålla samman ett nätverk av beslutsfattare och opinionsbildare inom energiområdet.</p>	<p>Projektet tar upp försörjningssäkerhetsfrågor och kan utgöra en bakgrund och vägledning för personer verksamma inom bl.a. det civila försvaret och Försvarsmakten.</p>	<p>Den allmänna kunskapen om försörjningssäkerhetsfrågor höjs inom det civila försvaret och Försvarsmakten.</p>

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

<p>En fortsatt aktiv medverkan i beredskapssamarbetet inom International Energy Agency (IEA) och inom EU förutsätts för att vidmakthålla kompetens och handlingsfrihet på oljeområdet. Vidare ska gällande lagringskrav uppfyllas.</p>	<p>Beredskapssamarbetet inom IEA och EU har genomförts planenligt. En IEA-övning på oljeområdet har genomförts.</p>	<p>Förmågan har vidmakthållits.</p>
<p>I syfte att Sverige ständigt ska uppfylla oljelagringskraven enligt IEA/EU (90 dagar), ska tillsyn över beredskapslagringen utföras.</p>	<p>Denna tillsyn har genomförts i enlighet med gällande krav.</p>	<p>Förmågan har bibehållits.</p>
<p>De lagringsskyldiga företag som ej uppfyller sin lagringsskyldighet ska åläggas så kallade lagringsavgifter.</p>	<p>Ett oberoende revisionsföretag har under året granskat lagringsskyldiga företag och rapporterat ett tillfredställande resultat.</p>	<p>Förmågan har bibehållits.</p>
<p>I syfte att höja kompetensen inom olje- och gasområdet ur såväl ett nationellt som internationellt perspektiv pågår bildandet av ett nätverk med tongivande aktörer inom olje- och gasområdet.</p>	<p>Arbetet pågår.</p>	<p>Effekten kan ej värderas för tillfället.</p>

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	200
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	3 200
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	
Utveckling och utredning	
Planering och uppföljning	100
Utbildning och övning	700
Samverkan och information	7 466
Bidrag och ersättningar	300
Internationell verksamhet	200
Förvaltningsmedel	3 000
Totala kostnader	15 166

Statens energimyndighet förbrukade 12 167 tkr av anslag 6:5 och dessutom 3 000 tkr av förvaltningsanslaget, av denna anledning stämmer inte redovisade siffror med årsredovisningen.

Tabellen omfattar även de kostnader Statens energimyndighet haft under 2002 för verksamhet inom samverkansområde Ekonomisk säkerhet.

2.2.4 Totala kostnader för samverkansområdet

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	200
Investeringar i andras anläggningar	252 353
Drift och underhåll	4 437
Kapital- och räntekostnader	0
Avveckling och utförsäljning	0
Forskning	2 097
Utveckling och utredning	22 898
Planering och uppföljning	19 343
Utbildning och övning	53 565
Samverkan och information	7 466
Bidrag och ersättningar	300
Internationell verksamhet	3 369
Förvaltningsmedel	3 000
Totala kostnader	369 028

Samverkansområdets kostnader domineras av åtgärds-kategorin Investeringar i andras anläggningar, som svarar för nästan 70% av de totala kostnaderna. Inom denna kategori märks åtgärder som syftar till ökad reservkapacitet inom elförsörjningen och telekommunikationerna. På telesidan har investeringar i olika former av övervaknings-, bevaknings- och larmutrustning genomförts under året.

2.3 Samverkansområde Transporter

2.3.1 Banverket

Grundförmåga 2001–12–31		Grundförmåga 2002–12–31
Grundförmågan bedömdes vara godtagbar .		Grundförmågan bedöms vara godtagbar .
Ingångsvärden 2001–12–31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Investeringar		
Förmågan att motstå vissa extrema väderlekar är inte godtagbar.	Åtgärder till skydd mot extrema vattenflöden genom att öka volymen i trummor.	Förhindrar att bankroppen skadas av för höga vatten-tryck. Förmågan har förbättrats till godtagbar.
Lastkajer är för höga i förhållande till de nya vagnar som används för Försvarsmaktens transporter.	Anpassning till nya vagnar som används för Försvarsmaktens transporter.	Säkerställer att Försvarsmakten kan lasta fordon och materiel för transport på järnväg. Beräknas klart år 2005.
Krisledning kunde inte utföras från utpekad plats.	Anskaffning av utrustning till plats för krisledning har genomförts.	Förbättrar förmågan till ledning av järnvägsdriften i händelse av kris.
Viktigare åtgärder: Drift och underhåll		
För att säkerställa att godtagbar förmåga beträffande materiel mm råder måste regelbunden tillsyn och underhåll göras.	Tillsyn och underhåll av förråd och materiel till järnvägsbro 3.	Säkerställer att materielen är i funktionsdugligt skick. Förmågan godtagbar.
Viktigare åtgärder: Avveckling och utförsäljning		
Behovet av trupptransporttåg har utgått på det sätt Banverket (BV) varit skyldig att stå för. Ansvar har övergått till Försvarsmakten.	Avveckling av utrustning för trupptransporttåg.	Minskade kostnader då inget behov föreligger.
Behovet av sjuktransporttåg har minskat.	Avveckling av utrustning för sjuktransporttåg. All övertalig materiel och förråd har avvecklats.	Minskade kostnader för à jourhållning av materiel och utrustning. (Tre tåg finns kvar för försvarets behov).

Behov av lagerhållning av viss materiel föreligger inte längre.	Avveckling av beredskapsförråd och materiel.	Minskade kostnader för lagerhållning. Arbetet beräknas fortgå till 2006.
---	--	--

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

Reservelförsörjningen till trafikstyrningssystemet är inte godtagbar.	Fortsatta utbyten av föråldrade reservelverk för trafikstyrningssystemet.	Säkrar möjligheten att framföra tåg vid elavbrott. Arbetet fortsätter fram till 2009. Förmågan att motstå elbortfall på huvudlinjerna beräknas vara godtagbar omkring år 2007.
---	---	--

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Beredskaps- och säkerhetsskyddsfunktionen var inte organiserad på ett ändamålsenligt sätt.	En omorganisation av beredskaps- och säkerhetsskyddsfunktionen har genomförts så att ett mer processororienterat, holistiskt synsätt uppnås och som bättre möter omorganisationen av det civila försvaret på riksnivå.	En mer välanpassad organisation i förhållande till de krav som ställs har uppnåtts.
--	--	---

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

För att upprätthålla en godtagbar förmåga till ledning i kriser måste regelbundna övningar äga rum.	Tre regionala krisledningsövningar har hållits. Omkring 60 personer från BV deltog. Härutöver deltog representanter från kommunal räddningstjänst, polisinsatschef, Försvarsmakten, länsstyrelser och trafikutövare. Inom respektive trafikdistrikt har åtta operativa ledningsövningar genomförts där sammanlagt 90 personer från BV deltog. Härutöver deltog även representanter från trafikutövare.	Förmåga till samverkan, ledning och krishantering har förbättrats.
---	--	--

Utbildningsinnehållet för driftvärnet har varit inriktat mot invasions- försvarets behov.	Utbildningen för driftvärnet har anpassats mot den förändrade hotbilden och givits tydliga inslag av krishantering.	Driftvärnet har på ett mer ändamålsenligt sätt anpassats till att bli ett krishanteringsinstrument för järnvägssektorn.
---	---	---

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Nya former för samverkan mellan myndigheter inom utpekade samverkans- områden måste etableras för att möta de nya kraven på det civila försvaret. Även former för samverkan mellan de nya sam- verkansområdena måste etableras.	Omfattande arbete mellan BV och i första hand övriga trafikverk har ägt rum inom samverkansområdet Trans- porter för att finna nya adekvata former för sam- verkan.	En ny samverkansform som bättre svarar mot den nya organisationen av det civila försvaret har etablerats. Förmågan till samverkan i den nya strukturen för det civila försvaret har härmed förbättrats.
---	---	---

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

Vid internationella insatser kan stöd ges avseende tunga godstransporter samt beredskapsmateriel, reparations- och expert- insatser.	Banverket har medverkat vid möten och seminarier med PBISt inom ramen för NATO CEP samt vid Försvars- departementets externa internationella referens- grupp.	De internationella kon- takterna och arbetsformerna har fortsatt att utvecklas. Samtidigt har Banverkets förmåga att medverka vid internationella insatser förbättrats.
--	---	---

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	6 706
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	1 896
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	1 351
Forskning	
Utveckling och utredning	1 478
Planering och uppföljning	2 347
Utbildning och övning	4 752
Samverkan och information	2 737

Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	209
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	21 476

2.3.2 Luftfartsverket

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan bedömdes vara icke godtagbar .	Grundförmågan bedöms vara icke godtagbar .

<i>Ingångsvärden 2001-12-31</i>	<i>Åtgärd</i>	<i>Effekt</i>
Viktigare åtgärder: Investeringar		
Ledningscentraler (LC) för Luftfartsverkets kris- och krigsledningsfunktion är ej fullt utbyggd.	Ledningscentralen (LC) på Arlanda har utrustats under året, men visst arbete återstår. Färdigställande av LC på Visby flygplats har påbörjats liksom modernisering av LC på Landvetter och Sturup.	Förutsättningarna att leda flygplatsverksamheten enligt kraven på omedelbar förmåga har förbättrats.
Förmågan begränsas av att vissa vitala flygplans och helikopterunderhållsfunktioner ej finns inom landets gränser.	Anskaffning av viss kompletterande test- och verktygsutrustning för gränssättande flygplans- och helikopterunderhåll.	Åtgärderna har medverkat till att bibehålla en omedelbar förmåga inom vissa gränssättande områden och en bättre förmåga till anpassning.
Beroendet av fungerande el-, tele, och IT-system är stort och gränssättande främst på förmågan att kunna upprätthålla kapaciteten i flygtransportsystemet vid störningar i ovan nämnda system.	Investerat i mobilt reservkraftsaggregat vid Umeå och genomfört anslutningsåtgärder vid Arlanda, Kiruna och Umeå flygplats. Åtgärder har gjorts för att minska sårbarheten i samhällsviktiga IT-system hos kris- och krigsviktiga företag inom flygtransportsystemet.	Förutsättningarna att upprätthålla kapaciteten i flygtransportsystemet enligt kraven på omedelbar förmåga har förbättrats. De mobila reservkraftaggregaten kan även utgöra en temporär resurs för andra samhällsfunktioner.

<p>Förmågan att bygga om flygplan för sjuktransporter begränsas av att endast två uppsättningar bårställningar är modifierade för fridstida bruk och den medicinska utrustningen och bemanningen inte lever upp till det moderna samhällets behov.</p>	<p>Projektet Svenska Nationella Ambulansflyget (SNAM) har fullföljts enligt plan.</p>	<p>Projektet följer i stort fastställd tidsplan vilket innebär att resursen för nationellt och internationellt behov av ett kvalificerat ambulansflygplan finns tillgängligt 2004.</p>
<p>Brister inom flygtrafikledningssystemet enligt i juni 2002 redovisat regeringsuppdrag. Förmågan är inte godtagbar enligt kraven på grundförmåga.</p>	<p>Anskaffning av reservkraft till radiostationer har påbörjats. Vissa åtgärder avseende skalskyddet har initierats. Studier av möjliga åtgärder för övriga brister har påbörjats.</p>	<p>Allvarliga brister kvarstår även om förbättring av möjlighet till radio-kommunikation vid elavbrott skett. Förmågan är inte godtagbar.</p>
<p>Ett system för flygtransportledning avisource/hydra är operativt men utveckling av ytterligare funktionalitet pågår.</p>	<p>Utveckling av transportflygledningssystemet AviSource-Hydra fortsätter enligt plan. Ny version av AviSource-Hydra är driftsatt på ett centralt serverhotell med möjlighet till krypterade förbindelser och starkinloggning med certifikat. De egenutvecklade modulerna HydraPres och HydraTPF har sluttestats och leveransgodkänts efter anpassning mot den nya versionen av AviSource.</p> <p>I slutet av året leverades även ny gateway för hantering av realtids positionsinformation. Denna kommer att installeras och sluttestas under 2003. Arbetet med att stödja FM med ackreditering av systemet för centraldrift pågår och beräknas vara slutfört under 2003, arbetet leds av FMV med stöd från AerotechTelub, FTK och Luftfartsverket.</p>	<p>Utvecklingen av ledningssystemet har medfört ökad funktionalitet. Ledningssystemet är nu fullt operativt och även dubblerat så att det finns en databas i beredskap för skarp verksamhet (ex. resurs vid en internationell insats) samt en för övning och utbildning. Arbetet kvarstår dock att anpassa systemet efter den nya ledningsstrukturens ändrade förutsättningar, bytet av grupperingsplats för CFL och förändringar av grundsystemet som genomförts av leverantören.</p>

Viktigare åtgärder: Drift och underhåll

Behov av drift, underhåll och modifiering av tidigare beredskapsinvesteringar inom flygtransportsystemet finns.	Åtgärder för drift, underhåll och modifiering har genomförts i stort enligt plan.	Tidigare investeringar vidmakthålles på en nivå som motsvarar kravet på grundförmåga.
För att ge B- och C förmåga till flygtransportsystemets "first responders" har behov att lagra skyddsutrustning på flygplatser identifierats.	Skyddsutrustning har under året distribuerats till Arlanda. Plan för övrig spridning framtagen.	Grundförmåga att möta och hantera B- och C-händelser finns på Arlanda flygplats.

Viktigare åtgärder: Avveckling och utförsäljning

Drivmedelsanläggningar anskaffade enligt den tidigare kravbilderna ska avvecklas.	Inriktning och plan för avveckling av ett antal drivmedelsanläggningar.	Budgetering och avveckling kan påbörjas.
---	---	--

Viktigare åtgärder: Forskning

Ledningscentraler (LC) för Luftfartsverkets kris- och krigsledningsfunktion är ej fullt utbyggda.	Alternativa lösningar studeras som kan utgöra en bas för anpassning och dessutom fungera som en fredstida reservnivå och att kunna vara en resurs vid internationella insatser. En studie om en mobil ledningscentral har pågått under året men har prioriterats ner p.g.a. neddragning av anslaget inför budgetåret 2002. Studien planeras slutföras under 2003.	Bristerna kvarstår.
Kunskapen om brister i telefonsystem är icke godtagbar.	En studie om telehot mot telefonväxlar har genomförts i samverkan med SAS. Plan för information om hoten och utbildning kring motåtgärder finns framtagen.	Kunskapsnivån om hot och motåtgärder har ökat.

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Behov att genomföra risk och sårbarhetsanalyser enligt förordning (2002:472) "om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap".	Sårbarhetsanalys har gjorts inom flygtransportområdet. Analyserna har omfattat prioriterade flygplatser i flygtransportsystemet. Totalt har 60 personer från 23 flygplatser deltagit.	Gränssättande risk- och sårbarheter inom flygtransportsystemet har identifierats vilket bildar underlag för åtgärder dels för att stärka basförmågan men även beredskapsåtgärder för att förstärka grundförmågan.
--	---	---

Luftfartsverket har ett väl utvecklat partnerskap med de centrala aktörerna inom flygtransportsystemet. Detta utgör en av hörnstenarna i säkerhets- och beredskapsarbetet inom flygtransportsystemet.	Samverkansmöten om två dagar vardera har genomförts på central nivå med de viktigaste myndigheterna, branschorganisationerna och företagen inom flygtransportsystemet. Totalt har 120 personer deltagit.	Dialogen mellan Luftfartsverket och aktörerna på flygmarknaden har vidmakthållits.
---	--	--

Luftfartsverket har ett väl utvecklat partnerskap med de lokala och regionala aktörerna inom flygtransportsystemet. Detta utgör en av hörnstenarna i säkerhets- och beredskapsarbetet inom flygtransportsystemet.	Samverkansmöten om två dagar vardera har genomförts på lokal/regional nivå i samarbete med länsstyrelserna och militärdistrikten med deltagande från de viktigaste myndigheterna, branschorganisationerna och företagen inom flygtransportsystemet. Totalt har 90 personer deltagit.	Dialogen mellan Luftfartsverket och aktörerna på flygmarknaden har vidmakthållits.
---	--	--

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Handlingsfrihet behövs för gränssättande förmågor inom flyg- och helikopterunderhåll.	Utbildning av flygtekniker och ingenjörer har genomförts avseende helikoptermodellerna EC 120, AS 350 och Bell 206. Utbildningen om 60 personer avser reparationer och underhåll som ligger utanför företagens normala kompetensområde. Certifikatutbildning av fem tekniker/ingenjörer på flygplanstyperna A 321	Handlingsfriheten bibehålls för gränssättande förmågor inom flyg- och helikopterunderhåll.
---	---	--

	och A 330 som normalt finns i Köpenhamn. Utbildningstid per individ tre månader.	
Behov att vidmakthålla förmågan att kunna samordna och samverka mellan intressenter på och kring flygplatserna vid en kris/beredskapshöjning	Inom ledningssystemet har ledningscentralövningar genomförts vid två kurs-tillfällen omfattande 4 dagar per tillfälle. Totalt 60 personer har deltagit.	Genom att bedriva denna utbildning ökar kunskapen om hur ledning av flygplats ska ske vid olika krissituationer.
Behov att introducera och skapa medvetenhet om hur ledningscentralen lokalt kan/ska användas.	Inom ledningssystemet har ledningscentralövningar avseende kris- och katastrofhantering genomförts vid ett tillfälle omfattande 2 dagar. Vid detta tillfälle deltog 19 personer.	Övningen har bidragit till medvetenheten om att använda ledningscentralen som en gemensam resurs vid krissituationer.
Förmågan är icke godtagbar för nyckelpersoner att skydda sig mot en begränsad insats med kemiska medel.	Utbildning för B- och C-instruktörer har genomförts vid SkyddC. 27 elever har deltagit vid två kurstillfällen.	Ökad kunskap och förståelse för att hantera B- och C-händelser i och med utbildning av instruktörer.
Driftvärnets förmåga är differentierad, från icke godtagbar förmåga till godtagbar förmåga.	Utbildningstimmar totalt: 1050. Personal: totalt 112 varav 12 kvinnor. Deltagit i nordisk samverkan. Norge arrangör av tävlingsform flygplatsförsvar. Utbildning: Skyddsvaktsutbildning, FHLR, B- och C-utbildning till instruktörer, ledarskapsutbildning. Genomförd ledarskapsutbildning med inriktning på krishantering.	Ökad kunskap och förståelse samt ökad förmåga att fullgöra huvuduppgiften. Ökad grundförmåga att utgöra resurser vid fredstida svåra händelser och olyckor.
Kontinuerlig kompetensutveckling inom flygtransportssystemets säkerhets- och beredskapsarbete.	Elever deltagit vid: • FHS 5+3 veckor, 1 elev • FHS Studieresa 2 veckor, 2 elever • ÖCB Krishantering 2 dagar, 2 elever, • NVG-utbildning 2 dagar, 1 elev från Norrlandsflyg.	Kompetensen inom flygtransportsystemets säkerhets- och beredskapsarbete har ökat.

Utbildning av civilpliktiga flygplatsbrandmän	Av 450 inkallade civilpliktiga har 404 fullföljt utbildningen om 306 utbildningsdagar. Civilpliktsutbildning i Luftfartsverkets regi ska enligt beslut avvecklas fr.o.m. 2004. Under året har försök genomförts för att studera hur flygplats-räddningstjänsten ska bedrivas utan civilpliktiga flygplatsbrandmän.	Effekten har inte värderats då verksamheten med civilpliktiga flygplats-brandmän upphör.
---	---	--

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

Luftfartsverket ska representera Sverige i Nato:s Civil Aviation Planning Committee (CAPC) och dess arbetsgrupp (CAWG).	Deltagande har skett vid Nato:s CAPC och CAWG ordinarie möten (2 + 2 personer). Deltagande har skett vid CAPC Training Seminar i november. Sverige svarar för särskild bevakning av området Aeromedical Evacuation.	De internationella kontakterna och arbetsformerna har utvecklats. Förmågan att delta i internationell krishantering inom luftfartsområdet har förbättrats.
Luftfartsverket ska delta i samarbetet inom ramen för Euro-atlantiska partnerskapsrådet (EAPC) i enlighet med Sveriges individuella partnerskapsprogram med NATO.	Luftfartsverket har deltagit i övningarna Baltic Eye (Östersjön) samt Bright Eye (Nordsjön) där syftet varit att samöva och samordna ländernas flyg- och sjö-räddningstjänster.	Dessa övningar är mycket viktiga då de är de enda regionala forumet för berörda flygräddningstjänster.
Förmågan att stödja och samverka med FM inom en internationell miljö var godtagbar.	Deltagande med personal ur Osterman, Lapplandsflyg och Luftfartsverket i övningen Nordic Peace 02. 14 dagar 10 personer.	Förbättrade kunskaper om samverkan med andra myndigheter, organisationer. Utvecklat ledningssystemet. Förmågan god.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	24 865
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	6 422
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	700
Utveckling och utredning	2 020
Planering och uppföljning	6 488
Utbildning och övning	53 143
Samverkan och information	
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	1 400
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	95 038

2.3.3 Sjöfartsverket

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
<p>Grundförmågan bedömdes vara godtagbar.</p> <p>Reservationer har funnits för begränsad tillgång på svenskflaggat tonnage och nationell varvskapacitet.</p>	<p>Med utgångspunkt från breddad hotbild och vidgade totalförsvarsuppgifter, inklusive bedömningsgrunder för sjötransportsektorns robusthet, bedöms förmågan vara icke godtagbar.</p> <p>Ordinarie förvaltningslokaler har evakuerats p.g.a. sanitära orsaker. Övergångsvis har detta fått effekter på Sjöfartsverkets möjligheter att upprätthålla ledningsfunktion i för ändamålet särskilt anpassade lokaler. Förmågan har i detta avseende reducerats och bedöms ej vara godtagbar.</p> <p>Ledningsförmågan har generellt nedgått.</p>

<i>Ingångsvärden 2001–12–31</i>		<i>Åtgärd</i>	<i>Effekt</i>
Viktigare åtgärder: Investeringar			
Reservkraft finns ej vid samtliga sjötrafikinformationscentralen (VTS).	Kompletterande reservkraft vid ytterligare en VTS (Oxelösund) har anordnats.	Förmågan att verka under elavbrott har stärkts lokalt.	
Viktigare åtgärder: Drift och underhåll			
Landfäste och upplagsytor innanför RoRo-ramp eroderad.	Underhåll av tidigare anlagd reservlossningsplats har vidtagits. (Berörd fastighet har övertagits inom ramen för verkets ordinarie verksamhet och underhåll av reservlossningsplatsen har därmed säkerställts framledes).	Ursprunglig funktion återställd.	
Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning			
Det saknas underlag för sårbarhetsanalyser inom samhällsviktiga gods- och transportflöden.	Sjöfartsverket har gemensamt med övriga trafikverk inlett ett projekt för framtagning av en modell för att identifiera faktorer inom transportsektorn som får negativa effekter på samhällsviktiga gods- och transportflöden.	Förutsättningarna för fortsatt arbete med sårbarhetsanalyser inom berörda delar av transportsektorn har förbättrats.	
Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning			
Kontinuerligt behov av planering.	För att få underlag för kommande planering har ett trafikverksöverskridande arbete inletts med att ta fram en modell för att identifiera faktorer inom transportsektorn som får negativa effekter på samhällsviktiga gods- och transportflöden. (Se ovan.)	Förutsättningarna för framtida planering har förbättrats.	

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Kompetensen inom organisationen måste vidmakthållas.	Genomfört utbildning av 29 driftsvärnsmän samt uppdaterat utbildning av sambandspersonal. Medverkat vid Nordic Peace 02.	Vidmakthållit kompetens.
--	---	--------------------------

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Former för samverkan inom och mellan de nya samverkansområdena måste etableras. Samverkan måste även upprätthållas med andra parter.	Samverkansområde Transporter har konsoliderats. Medverkan i nationella seminarier.	Utveckling av nationella nätverk.
--	---	-----------------------------------

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

För att bidra till fred samt för att förbättra förmågan vid internationella insatser samarbetar Sjöfartsverket internationellt. Ett ömsesidigt utbyte av kunskap förbättrar även Sveriges förmåga att agera internationellt.	Medverkat i Nordic Peace 02 samt PFF aktiviteter vad avser sjöräddning. Medverkat i Planning Board for Ocean Shipping och dess Working Group-möten samt av PBOS arrangerad Shipping Day med Partners varvid även Sjöfartsverket och av Sjöfartsverket engagerade personer från näringsliv och myndigheter svarat för viss del av programmet.	Vidmakthållit internationella kontakter och nätverk och fullgjort uppgifter enligt regleringsbrev.
--	--	--

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	412
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	200
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	
Utveckling och utredning	70
Planering och uppföljning	50

Utbildning och övning	290
Samverkan och information	50
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	58
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	1 130

2.3.4 Vägverket

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan bedömdes vara godtagbar .	Trots vissa brister i det tekniska ledningsstödet, telesäkerheten, anpassningsplaneringen samt kompetensen att bygga med Vägverkets reservbromateriel bedöms förmågan vara godtagbar .

Ingångsvärden 2001-12-31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Investeringar		
Vägverket har stor mängd av äldre reservbromateriel som bör omsättas till modernare reservbroar som är snabbyggda med lång spännvidd och hög bärighet och stor trafikkapacitet.	Två reservbroar av typ Compact 200, en lanseringsutrustning, Balk till en 3-filig Universalbro samt ett reservfärjeläge har införts.	Möjligheten har ökat att ersätta utslagen permanent bro- och färjeförbindelse med modern snabbyggd reservbromateriel med högre trafikkapacitet.
Brister i möjligheterna att kommunicera med entreprenörer, vid exempelvis stora oväder, har konstaterats. Sårbarheten i teknisk infrastruktur har ökat. Det föranleder investeringar i alternativa försörjningar vid störningar i eller bortfall av ordinarie el- och data förbindelser samt ökad redundans i tele.	Tre reservverk och 30 basstationer till radiosystemet VV 90 har införskaffats.	Ökad kapacitet för försörjning med reserv till datahall och prioriterad verksamhet. Känsligheten för störningar i radiosystemet VV 90 har minskat och möjligheterna att upprätthålla kommunikation med entreprenörer har ökat.

Viktigare åtgärder: Drift och underhåll

Nya krav på förråds-
ställning av beredskaps-
materiel med hänsyn till
tillgänglighet, behov och
anpassningskraven.

Löpande åtgärder för drift
och underhåll av bered-
skapsmateriel samt
iordningställande enligt krav
på tillgänglighet.

Tillgänglighet hos främst
snabbyggt reservbromateriel
med hög bärighet har ökat.

Övergång till ny förråds-
organisation har skett, där
skillnaderna främst ligger i
materieltyp, tillgängligheten
på prioriterad materiel och
anpassningskraven.

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

Kraven på ett tillgängligt
vägtransportsystem har
ökat. Utveckling av viss
reservbromateriel behövs.
Det gäller främst möjlig-
heterna att kunna upprätta
tillfälliga reservfärjelägen
utan att behöva gjuta
landfästen, med långa
förberedsetider som
följd.

Förstudie "Riskanalys be-
fintlig väg".

Utveckling av metod för
"Riskanalys befintlig väg"
har påbörjats.

Fortsatt utveckling av
reservfärjeläge, styrdoku-
ment för beredskapsverk-
samhet, revidering av sam-
rådsavtal om infrastruktur
mellan Vägverket och
Försvarsmakten, samt ge-
nomförande av en elsäker-
hetsanalys på huvud-
kontoret.

Ökad förståelse för sårbar-
heter och risker i olika
verksamheter och system.
Detta i sin tur ger effekter
inom vägtransportområdet,
då beredskapshänsyn tidigt
kommer in i planerings-
processen.

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Kontinuerligt behov av
planering.

Deltagande i regional och
central planering och upp-
följning av civil beredskaps
verksamhet. Deltagande i
försvarsmaktens planering.

Fungerande planerings-
process.

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Personal inom krisled-
ningsorganisationen på
central och regional nivå
ska vara övad och ut-
bildad.

250 personer har genomfört
centrala och regionala
krisledningsutbildningar.

90% av driftvärnets kom-
petensorganisation har

Förmågan hos personal att
hantera regionala och
nationella kriser samt att
medverka vid interna-
tionella insatser har ökat.

Driftvärnet ska ha godtagbar förmåga att lösa sina uppgifter inom ramen för kompetensorganisationen.

Transportföretagen ska ha stor flexibilitet och en god förmåga att kunna utföra efterfrågade transporter.

Den regionala obalansen beträffande vissa fordonsresurser (främst tungtransporter) består trots Försvarmaktens minskade behov av civila transportresurser.

Viss personalomsättning föranleder utbildning av personal ingående i Vägverkets beredskapsförrådsorganisation.

genomfört 4 utbildningsdagar.

Signalskyddsorganisationen har övat vid två tillfällen.

Insatserna har totalt inneburit 500 utbildningsdagar.

Driftvärnets kompetensorganisation har godtagbar förmåga att påbörja anpassningsåtgärder.

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Samverkan med centrala och regionala totalförsvarsmyndigheter har genomförts. Medverkan i utformningen av nytt planeringssystem. Deltagande i Samverkansområdet Transporters verksamhet.

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

För att kunna delta i internationella insatser krävs medverkan vid internationella sammankomster inom transportområdet.

Deltagit i fyra EAPC/PBIST möten och två seminarier.

Förmågan att delta i internationella insatser har ökat. Förmågan till förtroendeskapande arbete i internationella organisationer har breddats.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	17 000
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	4 500
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	
Utveckling och utredning	2 000
Planering och uppföljning	600
Utbildning och övning	1 500
Samverkan och information	700
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	300
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	26 600

2.3.5 Totala kostnader för samverkansområdet

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	48 983
Investeringar i andras anläggningar	0
Drift och underhåll	13 018
Kapital- och räntekostnader	0
Avveckling och utförsäljning	1 351
Forskning	700
Utveckling och utredning	5 568
Planering och uppföljning	9 485
Utbildning och övning	59 685
Samverkan och information	3 487
Bidrag och ersättningar	0
Internationell verksamhet	1 967
Förvaltningsmedel	0
Totala kostnader	144 244

Utbildning och övning, följt av Investeringar är den verksamhet som dominerat samverkansområde Transporter under 2002. Utbildning och övning står för drygt 40% av de totala kostnaderna och Investeringar för knappt 35%. Under året genomfördes bl.a. utbildningar för driftvärnet, civilpliktiga, ledningsutbildningar samt regionala övningar. Bland investeringarna märks utrustning för ledning och reservkraft, anpassning av banvallar för höga flöden, inköp av moderna reservbroar samt fortsatta investeringar i det svenska nationella ambulansflyget.

2.4 Samverkansområde Ekonomisk säkerhet

2.4.1 Arbetsmarknadsstyrelsen

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Förmågan bedömdes vara godtagbar.	Förmågan bedöms vara godtagbar.

Ingångsvärden 2001-12-31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Utbildning och övning		
Behov av fler utbildade personer avseende befattningar för frivilliga försvarsorganisationer.	Grund-, repetitions-, kompletterings-, och funktionärsutbildningar har genomförts med organisationerna FAK ca 3 100 personer, SBS 570 och SKBR 1450.	Möjligt att erbjuda fler lämpliga frivilliga att besätta befattningar inom olika organisationer etc. utifrån fastställda krav och behov.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	
Utveckling och utredning	
Planering och uppföljning	
Utbildning och övning	23 719
Samverkan och information	
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	23 719

2.4.2 Totala kostnader för samverkansområdet

Se tabellen ovan. Den verksamhet som genomförts är utbildning och övning. Grund-, repetitions-, kompletterings-, och funktionärsutbildningar för de frivilliga försvarsorganisationerna.

2.5 Samverkansområde Områdesvis samordning, samverkan och information

2.5.1 Krisberedskapsmyndigheten

Krisberedskapsmyndigheten (KBM) inrättades den 1 juli 2002 för att samordna arbetet med samhällets beredskap inför allvarliga kriser. Krisberedskapsmyndigheten ska dels förbättra sin egen grundförmåga, dels i samarbete med ansvariga samhällsorgan bidra till att minska samhällets sårbarhet samt utveckla och stärka krishanteringsförmågan.

Krisberedskapsmyndigheten tog vid bildandet över vissa uppgifter från Överstyrelsen för civil beredskap och Styrelsen för psykologiskt försvar. Många av de projekt som redovisas nedan inleddes av Överstyrelsen för civil beredskap eller Styrelsen för psykologiskt försvar och togs över av Krisberedskapsmyndigheten.

Redovisningen för Krisberedskapsmyndigheten speglar enbart perioden 2002-07-01 till 2002-12-31. Eftersom Krisberedskapsmyndigheten, som ny myndighet, inte har ingångsvärden i form av tidigare förmågebedömningar och tidigare egna projekt så har det i kolumnen Ingångsvärden redovisats en generell formulering utifrån de uppdrag myndigheten har. Arbetet med att starta upp en ny myndighet krävde stora resurser under hösten 2002. Det är därför för tidigt att göra en bedömning av i vilken utsträckning Krisberedskapsmyndighetens pågående projekt har haft effekter på grundförmågan. En generell förmågebedömning för Krisberedskapsmyndighetens arbete inom hela krishanteringssystemet respektive för grundförmågan på regional nivå görs dock.

Grundförmåga 2002-07-01	Grundförmåga 2002-12-31
	<p>KBM har inom ett antal områden tagit över verksamhet från ÖCB och SPF. Denna verksamhet har till viss del höjt grundförmågan inom krishanteringssystemet, men har genomförts mot bakgrund av gamla planeringsförutsättningar.</p> <p>Genom de aktiviteter som myndigheten har genomfört under hösten har det skapats förutsättningar för att successivt kunna höja grundförmågan hos KBM och hos andra aktörer inom krishanteringssystemet.</p> <p>Grundförmågan bedöms i huvudsak vara godtagbar.</p>

<i>Ingångsvärden 2002-07-01</i>	<i>Åtgärd</i>	<i>Effekt</i>
Viktigare åtgärder: Investeringar		
KBM ska dels förbättra sin egen grundförmåga, dels i samarbete med ansvariga samhällsorgan bidra till att minska samhällets sårbarhet samt utveckla och stärka krishanteringsförmågan.	<p>Åtgärder för att förstärka ledningsförmågan så att ledning på regional nivå kan ske med hög säkerhet i fredskriser och vid höjd beredskap har slutförts på de fyra sista platserna (Skåne, Dalarnas, Kalmar och Jämtlands län) när det gäller de publika näten. FTN-anlutningar på de nämnda fyra platserna saknas.</p> <p>Vissa åtgärder för att stärka ledningsförmågan för kommunernas ledning finansieras av SRV.</p>	Grundförmågan på regional nivå bedöms vara godtagbar .
Viktigare åtgärder: Drift och underhåll		
Se ovan.	<p>Drift och förvaltning av ledningsstödssystem. Drift och förvaltning av regionala ledningsplatser, vissa telesäkerhetsåtgärder, signalskyddsmateriel, RDS-mottagare.</p> <p>Tillhandahållande av signalskyddsnycklar på regional nivå.</p>	Grundförmågan vidmakthålls på en godtagbar nivå.
Viktigare åtgärder: Kapital- och räntekostnader		
Ränteinkomster från RGK.		
Viktigare åtgärder: Forskning		
Se ovan.	Huvuddelen av forskningsverksamheten under hösten initierades av ÖCB och SPF före den 1 juli 2002. Under hösten pågick ett arbete för att hitta nya former för att följa hur forskningsprojekt från ÖCB och SPF fortskrider.	Förutsättning har skapats för att successivt höja grundförmågan.

Ett vetenskapligt råd
inrättades.

Arbete med att ta fram en
strategi för forskning
påbörjades.

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

Se ovan.

Kunskapsförmedling om
KBM:s verksamhet m.m.

Utveckling av former för att
förmedla forskningsresultat
och säkerställa att forskning
som initierats bedrivs med
hög kvalitet.

Dokumentera och förmedla
forskningsinsatser, om-
världsanalysstudier och
metodutveckling inom
området. Tydliggöra villkor
för samhällets säkerhets-
och beredskapsarbete.

Arbete med att öka förmågan
att vid kriser kunna kom-
municera inom och mellan
myndigheter samt från
myndigheter till medier och
allmänhet.

Lämnat krishanteringsstöd
till områdes- och sektors-
ansvariga myndigheter m.fl.

Inlett arbetet med att
utveckla formerna för risk-
och sårbarhetsanalyser vid
främst de områdesansvariga
myndigheterna.

Inlett arbetet med att
utveckla kompetens-
utvecklingsinsatser för
personal inom kris-
hanteringsområdet.

Utvecklat förmågan till säker
kommunikation (krypterad)
inom krishanterings-
systemet.

Föresättning har skapats för
att successivt höja grund-
förmågan.

Testverksamhet av system ELVIRA inom ramen för ett särskilt regeringsuppdrag.

Uppbyggnad av KBM:s verksamhet inom informations säkerhetsområdet.

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Se ovan.

Framtagande av underlag till regeringens "strategiska inriktning" och en Planeringsinriktning för samhällets krisberedskap 2004. Utveckla planeringssystemet/-processen. Ta fram ett planeringsunderlag som underlag för regeringens beslut till medelsfördelning. Förberedelser för att utveckla en ny modell för årlig uppföljning.

Knyta kontakter med myndigheter i andra länder, utveckla internationellt samarbete inom ramen för Nato/PFF, EU och det bilaterala arbetet.

Samverkan inom NBC-området.

Inriktning av civila försvarets anpassningsplanering.

Arbete rörande omvärldsexempel och operativ uthållighet.

Uppföljning av översvämningar i Tjeckien.

Insatser för att föra ut information och öka medvetandegraden om det nya krishanteringssystemet.

Metoder för att fånga upp behovet av stöd från lokal och regional nivå samt uppföljning av genomfört stöd.

Förutsättning har skapats för att successivt höja grundförmågan.

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Se ovan.	Projektstöd för förberedelser inför kärnkraftsövning i Kalmar län. Deltagande i och stöd till civilmilitär samverkansövning LINUS i södra Sverige. Framtagande av gemensam övningsmetodik. Erfarenhetsstudie i samband med regnoväder på Orust. Utbildningar, konferenser och informationsberedskapsdagar inom kris-kommunikation. Seminarium i Kriskommunikation inom ramen för Nato/PFF samt deltagande inom olika internationella arbetsgrupper. Deltagande i övningen Nordic Peace samt planering av övningen VIKING -03. Utbildningsstöd till Baltic Defence Collage. Utbildningar inom ramen för ämnesområdet krisberedskap för ca. 1500 deltagare. Olika projekt för att klargöra kompetensutvecklingsåtgärder. Riktade kurser och seminarier inom IT-säkerhetsområdet.	Förutsättning har skapats för att successivt höja grundförmågan.
----------	--	--

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Se ovan.	Övergripande insatser för att öka kunskapen om KBM och krishanteringsarbetet i allmänhet. Seminarier för förmedling och erfarenhetsutbyte gällande forskning m.m. och samverkan inom ramen för Comprehensive Risk Analysis Network.	Förutsättning har skapats för att successivt höja grundförmågan.
----------	---	--

Utveckla och samordna verksamheten inom samverkansområdet "Områdesvis samordning, samverkan och information".

Förberett uppgiften att samla in alla frivilliga försvarsorganisationer utbildningsuppdrag för år 2003.

Tillsammans med FM genomfört ett antal regeringsuppdrag såsom att utveckla modeller för fördelning av organisationsstöd och handlingsregler för bedömning av vilka organisationer som ska behandlas som frivilliga försvarsorganisationer.

Givit uppdrag till tre frivilliga försvarsorganisationer samt fördelat organisationsstöd till frivilliga försvarsorganisationer med civil verksamhet.

Samordning av trossamfundens beredskapsråd.

Samordnat frågor som gäller civilpliktiga, föreskrifter, administrerat auditörernas arvoden m.m, samt följt upp avtal beträffande PLIS.

Lämnat totalförsvarsinformation om bl.a. krisberedskapsfrågor.

Viktigare åtgärder: Bidrag och ersättningar

Se ovan.

Utbetalning av medel till länsstyrelserna efter rekvisition enligt regeringsbeslut. En verksamhetsmässig redovisning ska lämnas till regeringen senast den 1 juni 2003.

Förutsättning har skapats för att successivt höja grundförmågan.

Medel till kommunerna har utbetalats i enlighet med gällande lagstiftning och överenskommelse mellan regeringen och Svenska

kommunförbundet. P.g.a. befolkningsutveckling m.m. har kostnaden för ersättningen stigit.

Utbetalning av medel till Länsstyrelsen på Gotland efter rekvisition enl. regleringsbrev till KBM. KBM har ingen uppföljande roll i verksamheten förrän under 2003.

Stöd med särskilda projektmedel till frivilliga försvarsorganisationer i Baltikum.

Bidrag till reservanordningar för kommunalteknisk försörjning har lämnats till 17 kommuner.

Utbetalning av vissa medel till Statens fastighetsverk enligt regeringsbeslut Fö2002/2618/CIV.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	1 316
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	28 385
Kapital- och räntekostnader	-1 234
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	28 710
Utveckling och utredning	9 869
Planering och uppföljning	1 349
Utbildning och övning	5 954
Samverkan och information	2 657
Bidrag och ersättningar	130 478
Internationell verksamhet	
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	207 483

Tabellen omfattar även de kostnader Krisberedskapsmyndighet haft under 2002 för verksamhet inom samverkansområde Teknisk infrastruktur.

2.5.2 Styrelsen för psykologiskt försvar

Underlaget från Styrelsen för psykologiskt försvar (SPF) avseende områdena forskning och informationsberedskap (under åtgärdskategori Utbildning och övning) gäller endast perioden 2001-12-31 till 2002-06-30. Underlaget för Samverkan och information gäller dock även andra halvåret 2002. Orsaken till detta är att verksamheten inom forskning och informationsberedskap förts över till Krisberedskapsmyndigheten fr.o.m. 1 juli 2002.

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan bedömdes vara godtagbar .	Grundförmågan bedöms vara godtagbar .

Ingångsvärden 2001-12-31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Forskning		
SPF implementerar direkt de resultat som framkommer, speciellt de som rör allvarliga händelser i samhället, i utbildningen för samtliga målgrupper. Insatser inom utbildning och övning kan därför bygga på forskningsinsatser och därmed bidra till att öka målgruppernas förmåga. Rapporterna har distribuerats till myndigheter, forskningsinstitutioner och till massmedierna.	Forskningen har främst varit inriktad mot opinions- och förtroendefrågor samt olika former av påverkan. Även frågor rörande krisinformation och kriskommunikation har behandlats och gällt såväl nationella som internationella händelser. Under året har elva rapporter/meddelanden producerats, förutom opinionsundersökningen för 2002 samt mediebarometer 2001 som producerats i samverkan med Nordicom. Studierna har spritts inom centrala och regionala myndigheter, kommuner, forskningsinstitutioner samt till massmedierna.	SPF har i sin delårsredovisning per 30 juni 2002 redovisat aktuellt läge. Eftersom områdena forskning och informationsberedskap fr.o.m. 1 juli 2002 gått över till KBM har SPF inte underlag för att bedöma läget 2002-12-31, utöver vissa reaktioner hos målgrupperna som tyder på att det finns ett behov av forskning inom området psykologiskt försvar. Genomförda studier har breddat och fördjupat kunskaperna hos målgrupperna inom psykologiskt försvar och informationsberedskap.

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning		
Tidigare vidtagna åtgärder har ökat tillgängligheten hos myndigheten och starkt ökat förmågan hos SPF:s målgrupper att klara av informationsuppgifter vid svåra påfrestningar	SPF har medverkat till ökad kunskap inom området kriskommunikation genom att genomföra utbildningar, beredskapsdagar, seminarier och konferenser med centrala myndigheter,	SPF har i sin delårsredovisning per 30 juni 2002 redovisat aktuellt läge. Eftersom områdena forskning och informationsberedskap fr.o.m. 1 juli 2002 gått över till KBM har SPF

samt under höjd beredskap.

Cirka hälften av kommunerna har godtagbar beredskap. Insatser krävs från centralt och regionalt håll inom utbildning och övning för att förmågan vid en kris ska bli heltäckande.

länsstyrelser, landsting och kommuner. Målgrupperna har varit såväl administrativ personal som i förekommande fall förtroendevalda. De olika aktörernas egna nätverksbygganden har stimulerats.

SPF har på begäran lämnat stöd till olika centrala myndigheter inför akuta informationsinsatser.

Inom KrisSam har SPF svarat för utbildning och övning och stöd har lämnats till flera län. SPF har medverkat i utbildningsinsatser gentemot frivilliga försvarsorganisationer och trossamfunden.

Tillsammans med SRV har en utbildning "Information till allmänheten" genomförts. Installation av RDS-larm vid kommersiella radiostationer har påbörjats.

inte underlag för att bedöma läget 2002-12-31.

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Utvärderingar har visat att informationsmaterialet som tagits fram inom de totalförsvarsgemensamma projekten håller hög kvalitet och åtnjuter förtroende bland lärare och elever i gymnasieskolan som utgör huvudsaklig målgrupp. De regionala totalförsvarskonferenserna fyller en viktig uppgift och får genomgående högt renommé av deltagarna.

Den totalförsvarsgemensamma informationen har utvecklats utifrån resultaten av genomförda utvärderingar. Samordningen mellan olika delprojekt har förbättrats. Särskild information går ut till landets samtliga 17-åringar (ca 106 000 personer) om totalförsvaret. Ett OH-material inom området säkerhetspolitik och totalförsvar har tagits fram i samverkan med bl.a. de frivilliga försvarsorganisationerna.

Fyra regionala totalförsvarskonferenser har genomförts med totalt ca 450 deltagare.

Informationsmaterialet håller en hög kvalitet såväl innehållsmässigt som pedagogiskt, visar de utvärderingar som genomförts. Ytterligare marknadsföringsinsatser behövs för att materialet ska bli mer känt och användas mer frekvent.

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

Medverkan har ägt rum i olika PFF-aktiviteter bl.a. som ansvarig för "Media gaming" vid Nordic Peace.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	1 783
Utveckling och utredning	
Planering och uppföljning	
Utbildning och övning	3 081
Samverkan och information	3 250
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	8 114

Styrelsen för psykologiskt försvars totala kostnader som de uppges i uppföljningsunderlaget stämmer inte med myndighetens årsredovisning. Den främsta förklaringen till detta är att så kallade gemensamma kostnader inte redovisas. I uppföljningsunderlaget stämmer inte heller Styrelsen för psykologiskt försvars kostnader för Estoniaprojektet, vilka finns redovisade i myndighetens årsredovisning.

2.5.3 Totala kostnader för samverkansområdet

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	1 316
Investeringar i andras anläggningar	0
Drift och underhåll	28 385
Kapital- och räntekostnader	-1 234
Avveckling och utförsäljning	0
Forskning	30 493

Utveckling och utredning	9 869
Planering och uppföljning	1 349
Utbildning och övning	9 035
Samverkan och information	5 907
Bidrag och ersättningar	130 478
Internationell verksamhet	0
Förvaltningsmedel	0
Totala kostnader	215 597

Bidrag och ersättningar står för drygt 60% av samverkansområdets totala kostnader. Det handlar bl.a. om utbetalningar till länsstyrelser och kommuner, enligt överenskommelse mellan Regeringen och Svenska kommunförbundet, och stöd till reservanordningar för kommunalteknisk försörjning.

2.6 Samverkansområde Skydd, undsättning och vård

2.6.1 Rikspolisstyrelsen

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
<p>Grundförmågan bedömdes, med reservationer, som godtagbar.</p> <p>Brister avseende NBC-förmåga (icke godtagbar)</p> <p>Ledningsförmågan har förbättrats genom uppkopplingar via FTN (godtagbar)</p> <p>El- och telesäkerhetsarbetet har framskridit (godtagbart)</p> <p>Utbildningsläget avseende NBC-utbildning och övningsverksamhet (icke godtagbar)</p> <p>Beredskapspoliser kan finnas vid polismyndigheterna (godtagbar)</p> <p>Insatsberedskap inom polisverksamheten är oaktat viss personalbrist godtagbar</p>	<p>Sammantaget kan beredskapsförmågan för den verksamhet som inte rör NBC-området bedömas vara godtagbar – med hänsyn till hotbild och omvärldsläge. Brister finns vad gäller skyddade ledningsplatser och förmåga att bedriva verksamhet i miljö smittad av kemiska eller biologiska medel.</p> <p>Vad gäller polisens förmåga i NBC-verksamhet måste den fortfarande klassas som icke godtagbar. Dock ska framhållas att den planering som skett under 2002 och genomförandet av utbildningsinsatser under 2003 med all säkerhet kommer att påverka förmågan.</p>

Ingångsvärden 2001-12-31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Investeringar		
Utrustning har anskaffats med tanke på att den även ska kunna användas i övrig polisverksamhet. Innehåll och inriktning i utbildningen har också påverkat valet av utrustning.	Under årets sista månader levererades den första satsen om 40 st. polisiära radiohandstationer inkluderande 40 st. fordonskassetter. Ytterligare sambandsmedel planeras att köpas.	Beredskapspolisorganisationens utrustning är av utomordentlig kvalitet och det har visat sig att ordinarie polisverksamhet ibland saknar likvärdig utrustning.

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning	
Rikspolisstyrelsen har tillsammans med Socialstyrelsen och Räddningsverket lagt fast en grundutbildning för samtliga	Handledarutbildningen har pilottestats under året. Arbetet med en handbok har framskridit enligt planerna.

personal (ca 30 000) i operativ tjänst.

Utvecklingen av den särskilda beredskapspolisen har fortsatt under år 2002. Rikspolisstyrelsens verksamhet inom området har gått in i en fas för att utbilda uppkomna vakanser och där en utveckling av kompetensen prioriteras.

Under året har två utbildningsomgångar avseende kompletterade grundutbildning för 24 poliser och 98 civilpliktiga genomförts. Repetitionsutbildning har genomförts vid 16 tillfällen för 160 poliser och 879 civilpliktiga beredskapspolismän. Inriktning för utbildningen har varit att åstadkomma en grundförmåga att kunna tjänstgöra vid polisiära särskilda händelser, men den är också anpassad för svår påfrestning på samhället i fred och höjd beredskap. Samtliga utbildningar för den särskilda beredskapspolisorganisationen har genomförts med stöd från Försvarsmakten. Inför kommande verksamhetsår, finns en utbildningsplan för såväl repetitionsutbildning som kompletterande grundutbildning.

Viktigare åtgärder: Bidrag och ersättningar

Försvarsmakten har överskott på materiel som Rikspolisstyrelsen har behov av.

Viss utrustning har erhållits från Försvarsmakten i samband med den omprioritering/ominriktning som skett under året.

Materielläget har förbättrats.

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

Behov finns att utveckla verksamheten, samt att prova en ny stabsfunktion inom beredskapspolisen.

Under år 2002 deltog en beredskapspolisavdelning i övningen Nordic Peace. Deltagandet sker i samverkan med Polisens civilpolisverksamhet för vilken Rikskriminalpolisen är huvudman.

Övningsverksamheten kan utvecklas i rätt riktning.

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	8 347
Investeringar i andras anläggningar	
Drift och underhåll	
Kapital- och räntekostnader	
Avveckling och utförsäljning	
Forskning	
Utveckling och utredning	1 030
Planering och uppföljning	2 960
Utbildning och övning	11 989
Samverkan och information	
Bidrag och ersättningar	
Internationell verksamhet	
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	24 326

Tabellen omfattar även de kostnader Rikspolisstyrelsen haft under 2002 för verksamhet inom samverkansområde Spridning av farliga ämnen.

2.6.2 Statens räddningsverk

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan bedömdes vara icke godtagbar då räddningstjänsten ännu ej är godtagbar i svåra miljöer.	Bedömningen är att grundförmågan är godtagbar även om det fortfarande finns brister i förmågan att möta NBC-hot samt genomföra räddningsinsatser i miljöer med oexploderad ammunition.

Ingångsvärden 2001-12-31	Åtgärd	Effekt
Viktigare åtgärder: Investeringar		
Kompletterande utrustning som krävs för räddningstjänst i NBC-miljö saknas i stor utsträckning.	Anskaffning av materiel för insatser i områden belagda med kemiska stridsmedel har genomförts enligt plan. Anskaffning har gjorts av rengöringssystem för	Materielläget för den kommunala räddningstjänsten under höjd beredskap har förbättrats. Anskaffad förstärkningsmateriel är tillgänglig hos

	personsanering, saneringsmedel och värmepåsar för omhändertagande av skadade.	den kommunala räddningstjänsten och kan även användas vid fredshändelser och vid internationella uppdrag.
Varning av allmänheten ska kunna ske från den tidpunkt då Försvarsmakten kan lämna varningsunderlag.	Nytt manöversystem för utomhusvarning har installerats i fyra län samt delar av Stockholms län.	Systemet är därmed installerat i 16 län och planeras vara installerat i hela landet 2004.

Viktigare åtgärder: Drift och underhåll

Behov finns av att säkerställa att utomhusvarningssystemen fungerar vilket kräver kontinuerligt underhåll.	Underhåll har skett av utomhusvarningssystemen.	Underhåll av utomhusvarningssystemen bidrar till att säkerställa att allmänheten varnas i fred och under höjd beredskap.
Lagermateriel behöver underhållas.	Drift- och underhåll av lager för beredskapsmateriel.	Lager har säkerställts.

Viktigare åtgärder: Kapital- och räntekostnader

Se investeringar ovan.	Kapital- och räntekostnader är en effekt av de investeringar som gjorts sedan tidigare och under året.	Se investeringar ovan.
------------------------	--	------------------------

Viktigare åtgärder: Avveckling och utförsäljning

Behov finns att modernisera manöversystemet för utomhusvarning för att skapa en högre tillgänglighet och lägre driftkostnader.	Avveckling har skett av det gamla manöversystemet.	Tillgänglighet och driftkostnader blir lägre i och med att det nya manöversystemet installeras. Se investeringar ovan.
Enligt beslut ska utbildning av civilpliktiga beredskapsmän upphöra.	Avvecklingskostnader p.g.a. minskning av volym för utbildning av civilpliktiga.	Inga beredskapsmän utbildas from 2003.

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

Behov finns att höja kompetensen och att effektivisera räddningsinsatsen vid en NBC-händelse.	En åtgärdskalender har utarbetats som ska fungera som stöd för den insatspersonal (first responders) som kommer först till en olycksplats.	Åtgärdskalendern bidrar till att effektivisera och förenkla samverkan mellan de operativa instanserna vid en räddningsinsats vid en NBC-händelse.
---	--	---

Behov finns att öka kompetensen för produktion av ledningscentraler och ledning vid NBC-händelser.	Utveckling av kompetens vid anläggningsproduktion och ledning i NBC-miljö.	Ökad kunskap ger effektivare produktion av anläggningar och bättre ledning vid NBC-händelser.
--	--	---

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Verksamheten förutsätter att viss planering sker.	Planering och uppföljning har skett av produktionen av nya ledningsplatser och nya skyddsrum, samt för materialanskaffning.	Effektiv och ändamålsenlig verksamhet underlättas.
---	---	--

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Totalt har ca 5 900 räddningsmän inkl. ammunitionsröjare och sanerare utbildats. Otillräcklig förmåga finns att hantera situationer med kemiska stridsmedel och oexploderad ammunition.	507 civilpliktiga har utbildats, fördelade på 337 räddningsmän, 97 sanerare och 73 ammunitionsröjare.	Genom civilplikt har sammantaget ca 6 400 räddningsmän inklusive sanerare och ammunitionsröjare utbildats. Antalet krigsplacerade är 4 202 räddningsmän, 328 ammunitionsröjare och 385 sanerare.
Behov finns att höja kompetensen inom farliga ämnen för att kunna genomföra en effektiv räddningsinsats vid NBC-händelse.	Räddningsverket har i samarbete med Rikspolisstyrelsen och Socialstyrelsen startat ett gemensamt projekt för utbildning av First Responders. Målet är att utbilda ca 30 000 personer, vilket ska vara klart 2004.	Kompetenshöjning som leder till effektiv och säker räddningsinsats vid NBC-händelse för personal inom räddningstjänst, akut-sjukvård och polis.

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Det saknas en komplett sammanställning över de NBC-experters som finns.	Räddningsverket har tillsammans med berörda myndigheter identifierat och sammanställt en förteckning över NBC-experters samt identifierat experter till operativa myndigheter vid en C-händelse, samt genomfört stab- och ledningsutbildning för experter.	Expertkompetens inom NBC-området har gjorts mer tillgänglig och bidrar till att åstadkomma en effektivare räddningsinsats vid en NBC-händelse.
---	--	--

Behov av kemkoordinatorer med hög kompetens finns för att underlätta samverkan vid en NBC-händelse.	Utbildning har skett av kemkoordinatorer.	Kemkoordinatorer kan ge ett bättre stöd till kommunens riskinventering och planering för den nya typen av händelser.
---	---	--

Viktigare åtgärder: Bidrag och ersättningar

Sammantaget finns nu 7,2 miljoner skyddsrumspatser i ca 67 500 skyddsrum.	54 nya skyddsrum med 5 147 platser har färdigställts, i och med detta har produktionen av nya skyddsrum upphört. Besiktning och underhåll av skyddsrum har genomförts enligt de planeringsanvisningar som finns. 166 skyddsrum med ca 14 000 platser har avvecklats.	Skyddsrumbeståndet har försämrats sin förmåga då fler skyddsrum har avvecklats än det färdigställts nya. Skyddsrumbeståndet följer inte samhällsutvecklingen.
Ledning av räddningstjänst kan utövas från 121 anläggningar vilka täcker ledningsbehovet för 172 kommuner. Rikets behov av räddningscentraler bedöms till ca 210 anläggningar.	Fem räddningscentraler har färdigställts vilka täcker ledningsbehovet för sju kommuner.	Totalt finns 126 anläggningar vilka täcker ledningsbehovet för 179 kommuner. Ledningsförmågan för berörda kommuners räddningstjänst under svåra påfrestningar har förbättrats.
Vid ingången av 2002 fanns det 37 kommunala ledningsplatser.	34 kommunala ledningsplatser har färdigställts.	Vid utgången av 2002 fanns det 71 kommunala ledningsplatser som färdigställts med produktionsstöd från SRV
För att allmänheten ska handla rationellt vid olyckor och andra störningar i samhället bedöms ett behov finnas av en kontinuerlig utbildningsverksamhet.	Genom frivilliga försvarsorganisationer genomförs olika utbildningar i skydd mot olyckor. Totalt har ca 285 000 personer utbildats varav 133 000 personer i brandkunskap, 99 000 i överlevnad och säkerhet, 51 000 i första hjälpen, hjärt- och lungräddning och barnolycksfall samt 1 786 i vattensäkerhet för barn.	Genom självskyddsutbildningen har allmänhetens förmåga att förebygga olyckor och handla rationellt vid olyckor ökat.
För eftersök används hundekipage. Det finns ett behov av totalt 400 ekipage.	62 räddningshundekipage har utbildats av Svenska Brukshundklubben.	Totalt finns ca 300 utbildade hundekipage.

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

På regeringens uppdrag deltar Räddningsverket, inom sitt område, i det förtroendeskapande och säkerhetsbyggande arbetet inom Partnerskap för fred (PFF). Arbetet ska bedrivas i enlighet med Sveriges bilaterala avtal med Nato, det s.k. individuella partnerskapsprogrammet samt målen för medverkan i PFF.

Under 2002 genomfördes två internationella övningar som samarrangemang mellan EADRCC (Nato/PFF-ländernas katastrofcentrum) och Kroatien respektive Ryssland. Räddningsverket deltog i båda övningarna med såväl team som deltagare i övningsledning samt observatörer.

Räddningsverket har utvecklat två nya PFF-kurser: Environmental samt Command, Control and Coordination. Utöver dessa har fyra PFF-kurser genomförts under året.

Räddningsverket har också deltagit i kommittéarbete samt seminarium och kurser.

Sekondering av en stabsmedlem till EADRCC.

Samarbetet inom Nato/PFF ger Räddningsverket möjlighet att samarbeta med och skapa nätverk inom en stor länderkrets. PFF-samarbetet ger möjlighet till samarbete med säkerhetspolitiskt prioriterade länder såsom Ryssland, de baltiska staterna och länderna i Centralasien och Kaukasus.

Räddningsverkets PFF-kurser bidrar till att höja kompetensen på räddningstjänstområdet inom EAPR-kretsen.

Kurserna samt deltagandet i de internationella övningarna bidrar till att samarbete underlättas i händelse av en verklig katastrof.

På regeringens uppdrag har beredskap för att på begäran kunna stödja OPCW med materiel och personal vid bruk av kemiska stridsmedel.

Räddningsverket har deltagit i övning i Kroatien. En person har varit sekonderad till OPCW:s kontor i Haag.

Verksamheten säkrar kvaliteten i den beredskap verket har.

Åtgärdskategori:**Total kostnad, tkr**

Investeringar

2 950

Investeringar i andras anläggningar

Drift och underhåll

26 828

Kapital- och räntekostnader

94 363

Avveckling och utförsäljning

30 536

Forskning

Utveckling och utredning

11 398

Planering och uppföljning

21 223

Utbildning och övning

115 734

Samverkan och information

5 807

Bidrag och ersättningar	224 353
Internationell verksamhet	12 854
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	546 046

Tabellen omfattar även de kostnader Statens räddningsverk haft under 2002 för verksamhet inom samverkansområde Spridning av farliga ämnen.

2.6.3 Socialstyrelsen

Grundförmåga 2001-12-31	Grundförmåga 2002-12-31
Grundförmågan bedömdes vara godtagbar .	Grundförmågan bedöms vara godtagbar .

<i>Ingångsvärden 2001-12-31</i>	<i>Åtgärd</i>	<i>Effekt</i>
Viktigare åtgärder: Investeringar i andras anläggningar		
Reservel, -värme och -vatten vid akutsjukhus är ej utbyggt i tillräcklig omfattning. Detta gäller även saneringsresurser.	Åtgärder för förbättrad reservkraftförsörjning vid fem sjukhus och reservvattenförsörjning vid tre sjukhus har vidtagits. Bidrag har lämnats för åtgärder för reservvatten vid tre sjukhus och för förbättrad reservkraftförsörjning vid fyra sjukhus. Bidrag för två saneringsanläggningar har beviljats, två anläggningar har färdigställts.	Situationen beträffande reservkraft, och -vatten har förbättrats vid berörda sjukhus, liksom möjligheterna till personsanering.

Viktigare åtgärder: Drift och underhåll		
Inom hälso- och sjukvården saknas övergripande system för ledning av sjukvård vid svåra påfrestningar.	Lednings- och informationssystemet SWEDE : under året har fyra landsting anslutits och förberedelser för fem landstings anslutning pågår.	Allteftersom SWEDE driftsätts i flera landsting ökar förmågan till ledning av hälso- och sjukvården vid svåra påfrestningar på samhället.

Viktigare åtgärder: Avveckling och utförsäljning

Omstrukturering och reducering av beredskapslagren krävs med hänsyn till gällande hotbilder.	Under året har arbetet pågått med omstrukturering och reducering av beredskapslagren.	Beredskapslagrens innehåll justeras löpande och anpassas till gällande hotbild.
--	---	---

Viktigare åtgärder: Utveckling och utredning

Inom hälso- och sjukvården saknas övergripande system för ledning av sjukvård vid svåra påfrestningar.	Vidareutveckling av informationssystemet SWEDE har vidtagits under året.	Det katastrofmedicinska kunnandet har utvecklats.
Kunskap om metoder vid katastrofmedicinska insatser behöver utvecklas.	Under året har ett antal inträffade katastrofer studerats. Förstudier har vidtagits inför nya landstings/motsv. anslutning.	

Viktigare åtgärder: Planering och uppföljning

Behov föreligger att föra register över hälso- och sjukvårdspersonal och deras aktuella kompetens.	Registret över hälso- och sjukvårdspersonal har uppdaterats och utvecklats.	Förutsättningar finns för att kunna planera dels fördelning av hälso- och sjukvårdspersonal civ./mil., dels för att genomföra ev. omfördelning av personal.
Kunskaper angående planering av "Det robusta sjukhuset" behöver föras ut.	Underlag har tagits fram och vidarebefordrats till berörda.	Vidtagna åtgärder har medfört att beredskapen och tillgången till lämplig kompetens inom området har säkerställts och förbättrats.
N-, B- och C-beredskapen behöver utredas och stärkas.	En central fältepidemiologisk grupp har bildats och deltagarna utbildats. Tillgången till aktuella läkemedel har säkerställts.	
Kunskapen inom socialtjänstområdet avseende beredskapsplanering behöver stärkas.	Konferenser har genomförts.	Medvetenheten om behovet av beredskapsplanering har ökat.

Viktigare åtgärder: Utbildning och övning

Kompetens och kunskap inom det katastrof- medicinska området måste upprätthållas och utvecklas genom att handledare för regionala/lokala utbildningar utbildas.	Ny kunskap har tillförts på den regionala/lokala nivån.	Förutsättningarna för att genomföra regionala/lokala utbildningar inom det katastrofmedicinska området har förbättrats.
---	---	---

Viktigare åtgärder: Samverkan och information

Samverkan krävs på regional nivå med såväl Försvarsmakten som andra regionala företrädare.	Gemensamma möten, seminarier och övningar har genomförts.	Samverkansförmågan bibehålls och förbättras.
--	---	--

Viktigare åtgärder: Bidrag och ersättningar

Omvärldsbevakning och kunskapsutveckling är nödvändiga komponenter inom såväl katastrof- medicinen som katastrof- psykiatrin.	Bidrag har lämnats till kunskapscentra inom N-, B- och C-områdena, katastrof- medicin samt katastrof- psykiatri.	Nödvändig omvärlds- bevakning sker, kunskap utvecklas och tillförs hälso- och sjukvården (inkl. smitt- och hälsoskyddet).
Katastrofmedicinsk kunskap/kompetens måste kontinuerligt tillföras sjukvårdspersonalen.	Bidrag lämnas till lands- tingen/motsv. för utbildning inom det katastrofmedicinska området.	Kunskap/kompetens bibehålls och förbättras.

Viktigare åtgärder: Internationell verksamhet

Samarbetet mellan de nordiska länderna behöver utvecklas.	Det nordiska hälsobered- skapsarbetet har utvecklats. Avtal har tecknats mellan de nordiska länderna.	Förutsättningarna för att de nordiska länderna ska kunna bistå varandra vid svåra påfrestningar har utvecklats.
---	---	---

Åtgärdskategori:**Total kostnad, tkr**

Investeringar	
Investeringar i andras anläggningar	6 243
Drift och underhåll	15 304
Kapital- och räntekostnader	17 851
Avveckling och utförsäljning	14 826
Forskning	
Utveckling och utredning	4 978
Planering och uppföljning	10 257

Utbildning och övning	11 434
Samverkan och information	753
Bidrag och ersättningar	51 383
Internationell verksamhet	1 080
Förvaltningsmedel	
Totala kostnader	134 110

Årsredovisningen följer den struktur Socialstyrelsen har på sin redovisning. Detta innebär bl.a. att personalens löner ingår i redovisningen medan bidrag har redovisats på annat håll. Årsredovisningens siffror kan därmed inte jämföras med den redovisningsstruktur som lämnas till KBM. Detta är ett problem som kommer att kvarstå.

Tabellen omfattar även de kostnader Socialstyrelsen haft under 2002 för verksamhet inom samverkansområde Spridning av farliga ämnen.

2.6.4 Totala kostnader för samverkansområdet

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr
Investeringar	11 297
Investeringar i andras anläggningar	6 243
Drift och underhåll	42 132
Kapital- och räntekostnader	112 214
Avveckling och utförsäljning	45 362
Forskning	0
Utveckling och utredning	17 406
Planering och uppföljning	34 440
Utbildning och övning	139 157
Samverkan och information	6 560
Bidrag och ersättningar	275 736
Internationell verksamhet	13 934
Förvaltningsmedel	0
Totala kostnader	704 482

Samverkansområdets kostnader domineras av åtgärds kategorin Bidrag och ersättningar, som står för knappt 40% av de totala kostnaderna. Bidrag och ersättningar har under året gått till nybyggnation, underhåll och avveckling av skyddsrum. Annan verksamhet som Statens räddningsverk stöder är färdigställande av räddningscentraler och kommunala ledningsplatser, stöd till de frivilliga försvarsorganisationernas utbildningar och utbildning av räddningshundsekipage. Socialstyrelsen har givit bidrag till landstingen för utbildningar i katastrofmedicin samt stöd till olika kunskapscentra.

3. Sammanfattning

3.1 Förutsättningar

Det är svårt att dra slutsatser utifrån redovisad verksamhet för 2002 eftersom grundläggande faktorer förändrades vid halvårsskiftet vilket gör att uppgifterna inte är jämförbara. Med tanke på att det är en förenklad uppföljning anser Krisberedskapsmyndigheten att det inte är rätt att prioritera resurser till att försöka få fram en djuplodande analys ur detta underlag. Vissa kommentarer kan dock göras. Krisberedskapsmyndigheten prioriterar istället att utveckla metoder för hur den årliga uppföljningen i framtiden ska genomföras och kunna utvecklas till ett mer analytiskt instrument.

3.2 Förmåga

Nedan presenteras en sammanställning av funktionsansvariga, delfunktionsansvariga och samverkansansvariga myndigheters förmågebedömningar i slutet av år 2000, 2001 och 2002. Det är här viktigt att komma ihåg att andra förutsättningar gällde för t.ex. Affärsverket Svenska kraftnät i rollen som ansvarig myndighet för delfunktionen Elförsörjning än vad som gäller för Svenska kraftnät i rollen som samverkansansvarig myndighet. Det ska också påpekas att här inte tagits hänsyn till de olika begränsningar och reservationer som myndigheterna redovisat. En förmågebedömning enligt: "Förmågan bedöms som godtagbar utom avseende NBC" har här redovisats som godtagbar. Syftet är att få en tabell där förändringar i förmåga tydligare kan spåras. För att få en mer sanningsenlig och heltäckande bild måste läsaren gå till respektive myndighets förmågebedömning under Kapitel 2 Åtgärder och ekonomi.

Myndighet	Förmåga 2000-12-31	Förmåga 2001-12-31	Förmåga 2002-12-31
Arbetsmarknadsstyrelsen	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Banverket	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Krisberedskapsmyndigheten	–	–	Godtagbar
Luftfartsverket	Icke godtagbar	Icke godtagbar	Icke godtagbar
Post- och telestyrelsen	Godtagbar	Icke godtagbar	Icke godtagbar
Rikspolisstyrelsen	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Sjöfartsverket	Godtagbar	Godtagbar	Icke godtagbar
Socialstyrelsen	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Statens räddningsverk	Icke godtagbar	Icke godtagbar	Godtagbar
Statens energimyndighet	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Styrelsen för psykologiskt försvar	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Svenska kraftnät	Godtagbar	Icke godtagbar	Icke godtagbar
Vägverket	Godtagbar	Godtagbar	Godtagbar
Överstyrelsen för civil beredskap	Icke godtagbar	Icke godtagbar	–

Denna tabell visar att under perioden 2000–2002 har endast en myndighet (Statens räddningsverk) gått från icke godtagbar till godtagbar förmåga. Fyra av de tretton myndigheter som följts upp redovisar en icke godtagbar förmåga. Tre av dessa har upplevt att förmågan försämrats under perioden 2000–2002 (Post- och telestyrelsen, Sjöfartsverket och Affärsverket Svenska kraftnät). Av dessa är det endast Sjöfartsverket som graderar ned sin förmågebedömning under år 2002, de andra bedömde att förmågan försämrades under 2001. Sjöfartsverket motiverar den försämrade förmågebedömningen med att hotbilden breddats och totalförsvarsuppgifterna vidgats. Detta sammanvägt med statusen på sjötransportsektorns robusthet gör att förmågan bedöms vara icke godtagbar. Dessutom har Sjöfartsverkets ordinarie förvaltningslokaler evakuerats p.g.a. mögelskador vilket Sjöfartsverket uppger har fått effekter på ledningsförmågan som har reducerats och bedöms vara icke godtagbar.

3.3 Kostnadsfördelning per åtgärd

Åtgärdskategori:	Total kostnad, tkr	Total kostnad, %
Investeringar	61 796	4%
Investeringar i andras anläggningar	258 596	18%
Drift och underhåll	87 973	6%
Kapital- och räntekostnader	110 980	8%
Avveckling och utförsäljning	46 713	3%
Forskning	33 290	2%
Utveckling och utredning	55 741	4%
Planering och uppföljning	64 617	4%
Utbildning och övning	285 161	20%
Samverkan och information	23 419	2%
Bidrag och ersättningar	406 514	28%
Internationell verksamhet	19 270	1%
Förvaltningsmedel	3 000	0%
Totala kostnader	1 457 070	100%

I den totala kostnaden ingår samtliga myndigheter som följts upp. Medel från den civila ramen betalades under 2002 även ut till Överstyrelsen för civil beredskap, avvecklingskommittén för Överstyrelsen för civil beredskap samt Regeringskansliet. Dessa medel ingår inte i ovanstående totalsumma. Tabellen domineras av åtgärds-kategorin Bidrag och ersättningar, följt av Utbildning och övning och Investeringar i andras anläggningar. Egna investeringar står endast för 4% av de totala kostnaderna. Internationell verksamhet, Samverkan och information samt Forskning är de åtgärder som kostat minst år 2002. Posten Förvaltningsmedel gäller endast de få myndigheter som enligt särskild överenskommelse tilldelades förvaltningsmedel ur anslaget för civilt försvar och är därför mycket

liten. En viss del av Svenska kraftnäts och Post- och telestyrelsens verksamhet finansieras med avgifter. Denna verksamhet ingår i tabellen ovan.

Den största enskilda posten, Bidrag och ersättningar, domineras av Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och Socialstyrelsen. Det rör sig om nybyggnation, underhåll och avveckling av skyddsrum, färdigställande av räddningscentraler och kommunala ledningsplatser, stöd till de frivilliga försvarsorganisationernas utbildningar samt utbildning av räddningshundsekipage. Under denna post finns även olika stöd och utbetalningar till länsstyrelser, landsting, kommuner och kunskapscentra.

Inom den näst största posten, Utbildning och övning, är Statens räddningsverk den dominerande aktören men generellt är det mer jämnt fördelat mellan myndigheterna här än i de båda andra stora posterna. Samtliga myndigheter som följts upp har redovisat att de genomfört verksamhet inom Utbildning och övning. De vanligaste utbildningarna är olika ledningsutbildningar, driftvärnsutbildning och utbildning av civilpliktiga. En annan stor satsning under året var NBC-utbildningen av "First responder"-personal (den personal som ska vara först på plats vid olyckor och larm). Denna utbildning genomfördes gemensamt av Statens räddningsverk, Socialstyrelsen och Rikspolisstyrelsen.

Det är bara tre myndigheter, Affärsverket Svenska kraftnät, Post- och telestyrelsen och Socialstyrelsen, som faller under den tredje stora åtgärds-kategorin Investeringar i andras anläggningar. Bland de större investeringar som gjorts under året märks åtgärder som syftar till ökad reservkapacitet inom el- och vattenförsörjningen och i telekommunikationerna. Inom telekommunikationerna har även investeringar i olika former av övervaknings-, bevaknings- och larmutrustning genomförts under året.

3.4 Samverkan

En lämplig avslutning på den första uppföljningen av det nya planeringssystemet är att lyfta fram en verksamhet som pekar mot den samverkan som det nya planeringssystemet skapades för att underlätta. Den verksamhet som åsyftas är Rikspolisstyrelsens, Statens räddningsverks och Socialstyrelsens gemensamma NBC-utbildning av "First Responders". Målet är att 30 000 personer skall ha genomgått utbildningen 2004. Rikspolisstyrelsen anger de internationella händelserna hösten 2001 som orsaken till att samverkan gått så snabbt framåt.

Det är Krisberedskapsmyndighetens bedömning att den samverkan som på så vis startat har goda förutsättningar att tas tillvara och fortleva i samverkansområdena Spridning av farliga ämnen och Skydd, undsättning och vård samt i samverkan mellan dessa båda samverkansområden.

Krisberedskapsmyndigheten

Box 599

101 31 Stockholm

Tel 08-593 710 00

Fax 08-593 710 01

[kbm@krisberedskaps
myndigheten.se](mailto:kbm@krisberedskapsmyndigheten.se)

[www.krisberedskaps
myndigheten.se](http://www.krisberedskaps
myndigheten.se)